

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1.—, mesečna naročnina
Din 20.—, za tujino Din 30.—.
Uredništvo v Ljubljani, Gregor-
šičeva ulica št. 23. Telefon ured-
ništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifi in dogovoru. — Uprava
v Ljubljani, Gradlišče 4, tel. 30-63.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60
Podružnica v Celju, Samostan-
ska ulica št. 4.

Št. 47

Ljubljana, torek, dne 29. julija 1930

Leto I.

Sedemindvajset milijard na leto za brezposelne

Brezposelnost postaja v Angliji nevarna socialna kriza - Dva milijona ljudi brez dela - Nevzdržen položaj vlade

London, 28. julija. AA. Po najdaljšem zasedanju, kar jih je bilo po vojni, bo sedanje angleškega parlamenta, ki je trajalo 13 mesecev, zaključeno konec tega tedna. Predno pojde parlament na počitnice, bo odobrili še razne zakone.

Jutri bo zunanje politična debata o Rusiji in Egiptu, ker opozicija želi, da se razpravljajo o teh zadevah pred odgoditvijo zbornice.

Debatni bo sledilo glasovanje. Nadalje bo kralj sankcioniral celo vrsto zakonov: premogovni zakon, zakon o cestnem prometu, zakon o namakanju, finančni zakon, zakon o londonskem pomorskem dogovoru in drugo.

Prihodnje zasedanje parlamenta se sestane 28. oktobra. Ob tej priliki bo kralj očrtal program novega zakonodajnega dela.

Ministri bodo zaposleni te počitnice s pripravi za kolonijalno konferenco, ki se prične septembra, in s pripravi za indijsko konferenco okrogle mize, ki se prične oktobra.

London, 28. julija. Na predlog laburistične poslanke miss Bondfield, ki je minister za delo v MacDonaldovi vladi, je bilo sklenjeno, da se osnuje odbor šestih članov, ki mu bo naloženo, da prouči stanje skladov

za podpore brezposelnim delavcem. Nadaljna naloga odbora bo, da skuša najti način, kako bi se našli novi viri za te sklade v razmerju s stalno naraščajočim številom brezposelnih, ki zahtevajo podporo radi brezposelnosti.

Delavsko vlado bosta zastopala v tem odboru miss Bondfield in Hartshorn, konservativno stranko sir Henry Bitterton in Elliot, liberalce Ernest Brown in Isaac Foot.

Izdatki, ki jih povzroča Angliji brezposelnost, dosežajo okoli 100 milijonov šterlingov na leto. Vernon Hartshorn, član MacDonaldove vlade, ki je navedel to številko, v svojem govoru v Liverpoolu, je dodal, da se ni mogoče nikakor nadati, da bi se mogla kriza brezposelnosti odpraviti z gradnjo novih mostov in novih cest. Dalje je izjavil, da bo delavska vlada v kratkem času obvestila javnost o svojem novem načrtu za pobijanje brezposelnosti.

Miss Margaret Bondfield, ministrinja za delo v MacDonaldovi vladi, je izjavila s svoje strani v spodnji zbornici, da stanejo sedaj brezposelni Angliji 220.500 šterlingov na dan (okoli 60.5 milijonov dinarjev).

London, 28. julija. »Daily Herald« piše, da je vlada radi krize brezposelnosti v velikih skrbih in da se pogaja z drugimi strankami glede skupnega nastopa za po-

bijanje te nacionalne nadloge. Dočim pa so liberalci za stvar že pridobljeni, stavijo konservativci gotove pogoje, ker nočejo, da bi pomagali vladi iz zagate, če se jim ne zagotovi vnaprej, da bodo imeli tudi zagotovljen delež na zaslugah, če bi sodelovanje rodilo uspeh. Ena izmed glavnih nalog, ki bi jo morale rešiti vse tri stranke, se nanaša na bodočo upravo podporne blagajne za brezposelne, ki se naglo prazni.

Veliki in važni premogovnik v Shottonu javlja, da bo radi trajne premogovne krize ustavil delo. Dva tisoč rudarjev pride s tem ob zaslužek.

Pariz, 28. julija. »Temps« posveča politični krizi v Angliji, ki jo izredno poostrejuje stalno naraščanje brezposelnosti, članek, v katerem označa položaj za brezizhoden in naravnost obupen. Parlamentarno zasedanje se nagiblje h koncu, kajti spodnja zbornica pojde 2. avgusta na počitnice, ki bodo trajale do druge polovice oktobra. MacDonaldova vlada — izvaja list —, ki je do sedaj spretno lavalala, se nima bati pred velikimi parlamentarnimi počitnicami nikakega presenečenja, toda njen položaj je tako kritičen, da ni videti, kako bi bilo mogoče odlašati z novimi volitvami preko jeseni.

Kar povzroča, da postaja MacDonaldov položaj čedalje bolj nevzdržen, je vprašanje brezposelnosti. Število ljudi brez dela narašča v naravnost vznemirljivem obsegu. Vsi naporji delavske vlade so ostali brez uspehov, kajti nič ni zalegla obširna akcija pod vodstvom I. H. Thomasa za organizacijo podpore brezposelnim in njihovega odtočka v dominijone, brez rezultata so ostali tudi razni drugi ukrepi kot razporeditev dela v premogovnikih, reorganizacija industrije, obnovitev odnošajev z Rusijo, ki bi imeli odpreti nova tržišča za angleško industrijo, itd. Število brezposelnih, ki je znašalo v juliju leta 1929. 1.136.000, je narastlo do sedaj na 1.939.000, tako da jih je 803.000 več, a predvideva se, da bo v par tednih 2.000.000 delavcev, ki jih bo morala vzdrževati blagajna za podpiranje brezposelnih. V obupu radi tega položaja, ki se grozi izpreveriti v pravo katastrofo, se pošilja na Kitajsko posebna trgovska komisija, ki naj najde za angleško industrijo nova tržišča.

List zaključuje, da so nove volitve, ki naj dokažejo, ali imajo angleške mase zaupanje v metode in načrte delavske vlade glede rešitve krize ali ne, edini logični izhod iz teže zagate, v kateri se nahaja Anglija radi ogromne brezposelnosti svojega delavstva.

Pred gospodarsko konferenco Male antante

Naša delegacija odpotovala — Neutemeljen pesimizem inozemskega tiska

Beograd, 28. julija. I. Danes sta se vrnila v Beograd ministra dr. Stanko Šibenik in dr. Juraj Demetrovič. Poljedelski minister dr. Šibenik, ki je bil 14 dni v Karlovcu na dopustu, je danes sprejel načelnika ministertva dr. Stojkovića in inspektorja pri trgovinskem ministertvu dr. Piljo, ki sta mu poročala o konferenci v Sinaji. Tako minister dr. Šibenik, kakor minister za trgovino, obrt in industrijo dr. Juraj Demetrovič sta se po svojem prihodu udeležila konference ministrov gospodarskih resorov, na kateri je bilo v razpravi vprašanje o sodelovanju naše države na bližnji gospodarski konferenci Male antante v Sinaji in o delegaciji, ki bo zastopala našo državo na tej konferenci.

Konferenca za gospodarsko organizacijo držav Male antante se začne 30. t. m. v Sinaji. Jugoslovanska delegacija je odpotovala na to konferenco, katere izhodišče in podlaga bo memorandum, ki ga je poslal naš zunanji minister dr. Voja Marinković romunski vladi. Člani naše delegacije so gg. ministra brez portfelja dr. Kumanudi in dr. Frangeš, minister trgovine, obrta in industrije dr. Demetrovič in poljedelski minister dr. Šibenik. Člani tehničnega oddelka naše delegacije so: načelnik pri poljedelskem ministertvu dr. Stojković, inspektor pri ministertvu trgovine, obrta in industrije dr. Pilja, in carinski ravnatelj pri finančnem ministertvu g. Djaković, tajnik delegacije pa je tajnik zunanjega ministertva dr. Ivan Subotić.

Okoliščina, da bo memorandum našega zunanjega ministra dr. Marinkovića podlaga konferenci, je najboljši dokaz za netočnost vseh tendenciozno razširjenih vesti, ki so se pojavljale v inozemskem tisku,

da se namreč člani Male antante v zadevi agrarnega bloka ne morejo sporazumeti. Ravno ta memorandum prav posebno beleži dejstvo, da je tudi Češkoslovaška kot važna industrijska država in članica Male antante pripomogla k sporazumu med industrijo in poljedelstvom Male antante. V tem pravcu sta Jugoslavija in Romunija že ukrenila vse potrebno ter dali inicijativo za organizacijo agrarnega bloka med državami Male antante. Ko se bodo članice Male antante v tem pogledu do zadnje potankosti sporazumele, potem bo dana tudi možnost, da k temu agrarnemu bloku pristopijo tudi druge države. Za enkrat pa je na dlani neutemeljenost pesimizma, ki je prevladoval v inozemskem tisku v pogledu gospodarskega sodelovanja držav v srednji Evropi in predvsem Male antante.

Dr. Marinković in interesi naše industrije

Beograd, 28. julija. AA. Pred nekim časom so prinesli neki listi vest, da je dr. Voja Marinković, minister zunanjih zadev, izjavil, da je treba v zvezi z ustvaritvijo gospodarskih pogodb s sosednimi državami v svrhu pospeševanja poljedelskih interesov žrtvovati interese naše industrije. Te dni je bil tajnik centrale industrijskih korporacij dr. Svetko Gregorič sprejet od dr. Marinkovića, ki mu je izjavil, da gornja vest ni bila točna. Minister zunanjih zadev misli, da je treba vzporedno s poljedelstvom podpirati tudi industrijo, ker se v državi s povečanim številom industrijskega delavstva ustvarja večja potrošnja naših agrarnih pridelkov, zaradi česar se izvozu delajo vse večje težave.

večati proizvodnjo moč in dostojanstvo delavcev, kakor tudi razviti solidarnost raznih činiteljev proizvodnje. Potrebno je, da se delavstvo čuti vezano z delodajalcem v službi splošnih interesov. Zmisel sodelovanja je eden izmed glavnih pogojev za doseg boljše bodočnosti delavcev. Prehajajoč nato v svojem govoru na vprašanje proračuna je g. Tardieu izjavil:

Največja nevarnost, ki zdaj grozi Francozom, je v neprestanem naraščanju izdatkov. Na tej poti se je treba ustaviti, ker bi vsak novi izdatek, celo oni, ki bi imel pokritje v novih davkih in taksah, bil za narodno gospodarsko samomorilski.

Volilno gibanje v Nemčiji

»Protestantski centum« ustanovljen — Spopadi med komunisti in nar. socialisti

Berlin, 28. julija. n. Sinoči so se sestali zastopniki nemške demokratske stranke, vodstva ljudske nacionalne stranke, skupine mladega nemškega reda, bavarske ljudske stranke in nekaterih manjših političnih organizacij, ki niso bile zastopane v parlamentu. Ustanovljena je bila posebna nemška državna stranka, v kateri bodo združene vse nemške demokratske struje. Predsednik nemške ljudske stranke je pri tem izjavil, da bo imela njegova stranka v političnem življenju še nadalje docela svobodne roke.

Chemnitz, 28. julija. n. Med nacionalnimi socialisti in komunisti je včeraj nastal oster spopad. Nacionalni socialisti so imeli v neki gostilni zabavo. Na to zabavo je prišlo tudi 50 komunistov. V trenutku je bila gostilna demolirana. Nacionalnim socialistom se je posrečilo vreči komuniste iz gostilne. Tri osebe so bile težko ranjene.

Basel, 28. julija. n. »Basel Anzeiger« poroča, da sprejema angleška agentura Lloyd stave o izidu nemških političnih volitev. Stanje dosedanjih stav je v razmerju 6:4

v korist sedanega nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga.

Nova nemška državna stranka je mišljena kot liberalna, meščanska sredina. Proglas novoustanovljene nemške drž. stranke naglašata zlasti socialni značaj nove stranke ter poudarja, da je stremenje stranke omogočiti močno in delazmožno večino z jasnimi zunanje političnimi cilji. Po uspehih Stresemannove zunanje politike za osvoboditev zasedenih nemških pokrajin je treba sedaj začrtati Nemčiji nove zunanje politične cilje.

Pariz, 28. julija. d. Bivši ministrski predsednik Herriot je imel včeraj daljši govor o zunanje politični situaciji. V prvi vrsti se je bavil s situacijo v Nemčiji ter se dotaknil vprašanja, ali bodo izidi nemških državnoborskih volitev povoljni za obstoj miru. Mogoče je, da doživimo obnove zveze med Rimom, Dunajem in Berlinom. S to zvezo bi prišli k staremu sistemu državnih zvez, ki so obstojale pred vojno in ki so vodile do vojne.

Tajno oboroževanje Nemčije

Praga, 28. julija. AA. »Lidovi list« pri-
našajo poročilo o oboroževanju Nemčije, ki bi po mirovni pogodbi smela imeti 100.000 mož vojske, 84.000 pušk in 80.000 karabink. Toda v resnici ima nemška vojska že 300 tisoč pušk, 20.000 mitraljez, 19.000 trdnjaskih topov in 2000 poljskih topov. Razen tega imajo Nemci namesto dovoljenih 450 tisoč nabojev že 2 in pol milijona, ki so jih dobili iz Rusije. Fabrikacija ne ponehava. Vojno zračno brodogradnjo se lahko takoj sestavi iz modernih zrakoplovov. Prav tako je vse skrbno pripravljeno za plinsko vojno. Nemčija tajno izdeluje velike topove in tan-

ke. Reichswehr ima posebne oddelke, ki so v stalni zvezi z moskovsko tvornico. Ta je dobila za vojni material, ki ga je izdelala in dobavila v letih 1923. do 1926., 70 milijonov mark. Ruska tvornica je pod nadzorstvom nemških oficirjev. Na francoski meji se grade prometne zveze samo s strateškega vidika.

Praga, 28. julija. AA. Češkoslovaška je poslala na mednarodno konferenco za vojno v Liège dr. Leva Beera iz Brna, dr. Valterja in dr. Beviča Sigvardijena iz Liberca.

Heimwehr zopet dviga glavo

Praga, 28. julija. AA. »Prager Presse« prinaša članek z Dunaja, v katerem piše trdi, da pripravlja Heimwehr za meseca avgust in september glavno ofenzivo in da bodo v istem času na Dunaju manifestacije, ki bodo razčistile stališče nasproti vladi. Vrh tega bo jeseni pohod Heimwehra. Na vzlic vsemu temu dopisnik sodi, da napetost v Avstriji popušča. Stranke se pripravljajo za jesensko zasedanje, na katerem pride do odločitve glede dneva volitev. Agrarci in industriji zbirajo svoje sile za borbo proti gospodarski krizi. Kaže, da je

politični radikalizem premagan, vendar bi ga ekstremne tendence mogle prenesti na gospodarsko polje.

Gradee, 28. julija. d. V neposredni bližini Gradca, v znanem Puntigamu ob južni železnici so se snoči odigravali težki krvavi spopadi med štajerskimi heimwehrovci, ki so se vračali s proslave v Radgoni, in socialnimi demokrati. Prišlo je do pravega streljanja kakor na fronti. Oddanih je bilo nad 100 strelcev. Bilo je osem oseb težko ranjenih, ki so jih odpeljali v graško bolnico, a nad 60 oseb lahko ranjenih.

Važen Tardieu-jev govor o potrebah naše dobe

Pariz, 28. julija. AA. V svojem včerajšnjem govoru v Nancyju je rekel predsednik francoske vlade g. Tardieu, potem ko je definiral vlogo države kot kontrolorja, regulatorja in vzpodbujalca, to-le:

Za državo je potrebno stremeti po tem, da ohrani francoski gospodarski sili ono stopnjo, ki ji pripada na lestevici svetovnega gospodarstva. Nato je g. Tardieu poudarjal, da morajo pota orijentacije in sodobnih zastopništev zlasti roditi 1. tehnično obnovo industrije, 2. sporazumevanje proizvajalcev iste kategorije in dopolnilne industrije, 3. razvoj tržišč potom organizacije skupnih potreb. Razen tega je potrebno po-

V sokolske vrste!

Z zakonom je bil ustanovljen Sokol kraljevine Jugoslavije in že samo to dejstvo dovolj jasno pove, da ne more biti noben jugoslovanski državljani brezbržen do Sokola. Še manj pa mora biti po znameniti deklaraciji predsednika vlade gen. Petra Živkovića, ki je povdaril, da je Sokol del državne politike, ki se mora izvesti brez obotavljanja.

Del državne politike je torej Sokol in kdor je pravi Jugoslovčan, bo dostavil, da bi moral to že davno biti. Kajti nobena druga ideja ni tako popolno izpopolnila jugoslovanske misli, ko sokolska. Ona nam daje baš to, kar najbolj potrebujemo: telesno zdrave in disciplinirane narodne borce. Zdrave, ki niso dostopni nobeni degeneraciji, in disciplinirane, ki so vsak hip pripravljeni, da izvrše svojo dolžnost, pa naj so postavljeni v prvo ali zadnjo vrsto. Kakšna čudovita sila bi bil naš narod, da bi prav vsi imeli za seboj sokolsko šolo in bili zavedni Sokoli. Ne poznali bi ne omahljivcev in ne malodušnežev, ne trpeli bi ne od pogojnih patriotov ne od zaslepljenih strankarjev, temveč na vsako mesto bi mogli postaviti celga moža, ki bi prav in dobro izvršil svojo nalogo.

Že celo pa je treba, da bi bil vsak Slovenec član Sokola in sicer aktiven član, ker le tako bomo zatripli v sebi tudi zadnjo sled one žalostne ponižnosti, ki nam je ostala iz predvojnih dni. Telesna sila daje vedno samozavest in to potrebujemo danes bolj ko kdajkoli. Treba samo pogledati malo naokoli, pa je jasno, da brez samozavesti ne moremo napredovati.

So ljudje, ki mislijo, da v Sokola ne morejo vstopiti, ker bi se pregrešili proti svoji tradiciji. Ti ljudje so v popolni zmoti. Kajti Sokol kraljevine Jugoslavije je nova tvorba, ki se ga bivši spori prav nič ne tičejo. Vrh tega pa je še to tradicija, ki nekatere še tako moti, bila zgrajena na napačni podlagi, ko da bi bilo strankarstvo višek vsega. Ali mnogo nad strankarstvom je država in novi Sokol ima baš ta namen, da izvrši med narodom veliko preorientacijo, da bodo služili vsi v prvi vrsti le državnim misli. Vstop v Sokola je danes najjasnejša izjava za državno misel in če kdo vstopi v Sokola, potem se je deklariral le za odločnega pripadnika državne misli. Nobenih premagancev ne zmagovalcev ni v Sokolu, je dejal v svojem nagovoru na člane banskega sveta ban inž. Serbec, in te besede veljajo v polni meri. Zato je čisto napačno, če kdo reče, da ni bil nikdar Sokol in da se sedaj ne bo preorientiral.

Ali baš to je napačno, ker treba se preorientirati v smislu jugoslovanske državne ideje. In preorientirati se morajo vsi! Tudi oni, ki so bili nekoč Sokoli, a so bili preveč strankarji, in ne samo oni, ki niso bili Sokoli in tudi preveč strankarji. Preorientirati se ni treba samo onim, ki so bili vedno pravi Jugoslovani in ki jih tudi strankarska gesla niso zmotila. Takšnih pa ni bilo ravno posebno veliko.

Da je Sokol del državne politike, je za Sokola nad vse visoko priznanje, ki mu tudi nalaga nad vse visoke dolžnosti. Če ne more pozabiti kdo na bivše strankarske čase, je v gotovih okoliščinah razumljivo in oprostljivo, za Sokola pa nikdar. Ker Sokol mora biti vzgled drugim in vse njegovo ponašanje mora biti takšno, da nima nihče vzroka za noben resen očitke in da vsakdo vidi, da je Sokol v resnici organizacija, v kateri je prostora prav za vse državljane.

Že vsak Sokol ima to dolžnost, tembolj pa jo ima vsak sokolski funkcionar. Nad vse ostro mora paziti, da je vsaka njegova izjava v skladu z novo državno politiko in da nihče niti ne opazi, da je pripadal kateri od bivših strank. Nikdar ne sme sokolski funkcionar razlikovati med pripadniki bivših strank in to mora biti izvedeno do skrajnih podrobnosti.

Velika naloga Sokola je danes v tem, da čim bolj propagira jugoslovansko misel, da je njen najodličnejši agitator. Sokol mora doseči, da bodo vsi Jugoslovani v njegovih vrstah, prav zato pa mora nastopati tudi tako, da more pridobiti vsakogar. Preorientacija vsega jugoslovanskega naroda v čistem jugoslovanskem duhu, ki ni prav nič zamegljen od strankarstva, to je visoka naloga sokolstva in zato vsi v sokolske vrste, ki ste za jugoslovansko misel. Patriot in Sokol morata postati en pojem!

**Darujte za
Malejevo mater!**

Nj. Vel. kralj med bolnimi delavci

Navdušene manifestacije ljudstva v Ilidže

Beograd, 28. julija. I. Danes okrog 11. dopoldne je prispel v Ilidže Nj. Vel. kralj. Ustavil se je v svojem dvorcu. Pred dvorcem so ga pozdravili ministri dr. Srškić in general Hadžić, armijski general Kalafatić in upravnik kopališča v Ilidžu g. Besarević. S temi gospodi se je kralj kratek čas razgovarjal. Po kraljevem prihodu v Ilidže se je zbrala pred dvorcem velika masa ljudstva, ki je burno pozdravljala kralja in še prav posebno tedaj, ko je odhajal iz dvorca v spremstvu dr. Srškića in generala Hadžića proti Kasindolu, ki je kakih 8 km oddaljen od Ilidža. V Kasindolu je eno najmodernejših jugoslovanskih delavskih zdravilišč, ki ga je zgradil zavod za zavarova-

nje delavcev za svoje delavce. Kralj si je ogledal sanatorij, bil je tudi v paviljonih, v katerih se zdravijo jetični delavci. Kralj se je z njimi razgovarjal. Delavci so mu prirejali povsod vdanostne ovacije.

Ob 13. uri se je Nj. Vel. kralj vrnil v Ilidže, kjer je bilo prirejeno zanj kosilo v vili »Hercegovina«. Kosila so se udeležili še dvorna dama ga. Kruna Srškić, minister vojske in mornarice, general Stevan Hadžić, minister pravde dr. Milan Srškić, podban drinske banovine dr. Avdija Hasan Begović in direktor kopališč Bogdan Besarević. Po kosilu se je Nj. Vel. kralj odpeljal med burnimi ovacijami nazaj v Hampjesak.

Položaj v Egiptu

Sidki paša bo odpravil splošno volilno pravico

London, 28. julija. Dopisnik »Daily Telegrapha« poroča svojemu listu, da namestila vlada Sidki paše — po vesteh, ki jih je dopisnik zbral na najkompetentnejšem mestu, kot pravi — razviti v najkrajšem času vseskozi konstruktivno delavnost. — Program te nove delavnosti bo obznanjen najkasneje v treh tednih.

Vlada Sidki paše namerava — po vesteh iz istega vira — sklicati parlament v drugi polovici meseca novembra. Toda zbornica bi morala biti izbrana, to se torej pravi, da ima vlada namen spremeniti sedanji volilni red. Spremembe bodo obstojale v glavnem v tem, da bo odpravljena splošna volilna pravica, ki jo predvideva sedanja ustava in ki je dala pri zadnjih volitvah ogromno večino nacionalistični stranki Vafd.

London, 28. julija. Pod naslovom »Egipt in Vafd« objavlja »Times« članek, v katerem javlja najprej, da je angleško zunanje ministrstvo sporočilo diplomatskim zastopnikom drugih držav, ki so napravili v zvezi z nemiri v Egiptu gotove korake, da se angleška vlada zaveda svojih odgovornosti glede varnosti tujih državljanov v Egiptu. Prva skrb je, da se ohrani red in mir. Inozemski tisk — dodaja »Times« — se je motil glede pomena egiptskih dogodkov; gre za stvar, ki je čisto notranje-politične narave. Če je bil opomin, ki ga je naslovil

Mac Donald Nahas paši, nekoliko v nasprotju z navadami, je pa na drugi strani resnica, da je imel tudi svoje dobre posledice.

Nacionalistična stranka Vafd ni — nadaljuje glasilo londonske City — demokratska stranka, kot mnogi mislijo, temveč je zelo podobna italijanskemu fašizmu. Naj bo kakorkoli — zaključuje »Times« — gotovo je, da je Vafd poklican, da prej ali slej zopet vzame krmilo Egipta v svoje roke. Do tedaj pa mora dati s svojim držanjem dokaz o svoji sposobnosti za vladanje s tem, da potrpežljivo čaka svojo uro in se vzdržuje vsakih spletk.

London, 28. julija. AA. Iz Kaira poročajo, da je policija napravila hišne preiskave v klubu egiptске nacionalne stranke, kjer je bila tajna parlamentarna seja v petek zvečer. Policija je izvršila preiskavo zato, da dobi proklamacije egiptске nacionalne stranke, ki pozivajo narod na neplačevanje davkov. Kakor je znano, je bila objava te proklamacije v listih prepovedana.

London, 28. julija. AA. Kakor poroča diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha«, se poteguje bivši egiptski kedi Abbas Hilmi, ki je bil leta 1914 odstavljen zaradi neprikritega sovraštva proti Angliji, za egiptski prestol.

V potresnih krajih po potresu

Prebivalstvo nastanjeno po šotorih — Kralj se je zopet vrnil v Rim

Rim, 28. julija. AA. Italijanski presbiter poroča: Poročilo, ki ga je minister javnih del Collalanza davi ob 4 in pol poslal predsedniku vlade Mussoliniju, poudarja, da število mrtvih in ranjenih v poslednjih 24 urah ni doživelo znatnih sprememb. Izpraznjevanje ogroženih mest se nadaljuje. Vse prebivalstvo je že nastanjeno po šotorih. Življenskih potrebščin je dovolj in redno prihajajo. Pekarne so začele delati. V prizadete kraje je bilo že poslanih več potujočih lekarn. Za zdaj se previjanje in obvezovanje vrši v posebnih sanitetnih vlakih. Prve dni tega tedna prispeje že prvi del gradbenega materiala in začno graditi hiše, ki bodo varne pred potresom v krajih, ki jih je potres prizadel. Minister je prepotoval zlasti kraj Ariano Villa Nuova ter je ugotovil, da je vse mesto porušeno in da ga bo treba vsega na novo zgraditi. Narod ne obupuje, ker vidi energično in naglo pomoč oblasti. Povsod vlada mir.

Treviso, 28. julija. AA. Državni podtajnik za notranje zadeve Arpinati se je napotil v okraj Montella, da obišče prebivalstvo, ki mu je težak ciklon uničil skoro vse poljske pridelke in povzročil na poljedelskih napravah in nasebinah ogromno škodo. Državni podtajnik je izdal ukrepe za takojšnjo pomoč in za nastanitev številnih rodbin, ki so ostale brez krova.

Pariz, 28. julija. AA. Na banketu v Nancyju je predsednik vlade Tardieu izrazil svoje sočutje vsled težke potresne nesreče, ki je zadela Italijo. Pozval je prisotnega italijanskega konzula, naj tolmači svoji vladi sočutje Francije.

Rim, 28. julija. AA. Italijanski kralj je prenočil v dvornem vlakcu na postaji Sant'angelo Lombardi, nakar se je davi napotil z avtomobilom v ostale kraje, prizadete od potresa. Povsod mu je prebivalstvo priredilo vdanostne ovacije. Kralj je tolažil kruto prizadeto prebivalstvo in prispeval od svoje strani kot prvo pomoč za poškodovane znesek 100.000 lir. Danes se je kralj Viktor Emanuel vrnil iz prizadetih krajev.

Minister za javna dela je odšel takisto na področje potresa, kjer odreja potrebne ukrepe. Po pregledu poškodovanih krajev je minister poslal predsedniku vlade poročilo, ki v njem pravi, da so rešilna in obnovitvena dela v polnem teku.

Minister financ je obvestil predsednika vlade o finančnih ukrepih v korist tega prebivalstva. Med drugim je predvideno začasno ukinjenje davkov.

Rim, 28. julija. AA. Romunski kralj Karol je poslal italijanskemu kralju brzojavko, ki v njej izraža sočutje s prebivalstvom in z italijanskim narodom radi potresne katastrofe.

Praga, 28. julija. AA. Povodom potresa v južni Italiji je predsednik republike dr. Masaryk poslal italijanskemu kralju brzojavko, v kateri izraža sožalje s temi le besedami:

Z veliko grozo sem čul o katastrofi, ki je tako hudo zadela južno Italijo, in hitim, da izrazim Vašemu Veličanstvu najgloblje sožalje za žrtve te nesreče in veliko čast, ki jo čuti Češkoslovaška za italijanski narod v tej hudi preizkušnji.

Nov orkan

Rim, 28. julija. n. Po zadnjih vesteh iz Melfija je nocjo na vsem ozemlju okrog Volture besnel strahovit orkan. To je že drugi vihar v zadnjih štirih dneh. Toda pomožna akcija za odkopavanje mrtvih izpod ruševin se ni zaustavila. Jutri se bo vršila seja ministrskega sveta, na kateri se bo končno sklepalo o podporah za oškodovano prebivalstvo v južni Italiji kakor tudi o odobritvi načrtov za obnovo opustošenih krajev. Trde, da gradbeno ministrstvo ne bo poseglo po gradbi barak, ker se je po potresu v Messina ugotovilo, da so barake leglo vseh nalezljivih bolezni.

Proces Tuka

Brno, 28. julija. d. Pred tukajšnjim vrhovnim sodiščem se je danes pričela ustmena razprava o ničnostni pritožbi na večletno ječo zaradi veleizdaje obojenega slovaškega poslanca dr. Bele Tuka in tovarišev. Razprava danes še ni bila končana.

Polet R 100 v Kanado

London, 28. julija. AA. Jutri zjutraj starta zrakoplov R 100 v Cardingtonu za polet v Kanado.

Pogreb pokojnega Marka Trifkovića

Beograd, 28. julija. I. Danes dopoldne je bil pokopan Marko Trifković. Pogrebne sprevo, da so se udeležili zastopniki Nj. Vel. kralja general Savić, ministri g. dr. Shvigač, Uzunović, Maksimović in minister dvora Jetlić ter mnogi ugledni prijatelji pokojnika. V vzhodni cerkvi je bila opravljena zadušnica. Po službi božji je govoril duhovnik Vasić, ki je poveljeval zasluge pokojnega Trifkovića kot človeka, kristjana in javnega delavca. Na oče bila krsta prepeljana na pokopališče, kjer je bila po opravljenih obredih spuščena v grobnico.

Z največjimi častmi je spremlj Beograd Marka Trifkovića na njegovi zadnji poti. V polni meri pa je to pokojni Marko Trifković tudi zaslužil. Od leta 1906, ko je postal prvi poslanec, je bil vedno v ospredju politične borbe, a čeprav vsekdar zvest in neomahljiv pristaš svoje radikalne stranke, ni nendar nikdar zašel v ono brezobzirno strankarstvo. To se je zlasti lepo videlo za časa volilnega boja, ko je propadel Trifković na volitvah, pa čeprav je bil notranji minister. To nekaj pomeni in zato ni čuda, da je užival Marko Trifković največji ugled tudi pri svojih nasprotnikih.

Poleg velike lojalnosti do nasprotnika pa je odlikovala Marka Trifkovića tudi velika nabornost. Zato je užival v vseh krogih ugled in v časih naših večnih vladnih kriz je bil tudi Trifković vedno kandidat ne samo za ministra, temveč tudi dostikrat za predsednika vlade.

Velik človek je bil Marko Trifković, eden onih zaslužnih srbskih politikov, ki so z uspehom vodili boj za osvobodjenje, ki pa je kljub vsem svojim uspehom ostal v zasebnem življenju skromen.

Slava spominja!

Trifković!

Trifković!

Jedren, 28. julija. d. Včeraj je nad mestom in okolico besnela strahovita nevihta. Orkan je napravil ogromno materialno škodo. Minareti zgodovinske Selimove mešete so bili po neurju močno poškodovani, minareti ostalih mešej pa popolnoma porušeni. Tudi mnogo hiš je bilo v mestu demoliranih. Brzojavne in telefonske zveze so bile na več kilometrov daleč potrgane. Vihar je raval po vrtovih, nasadih in gozdovih drevesa.

Ankara, 28. julija. n. Nocjo je bila nad Ankaro in nad provinco silna nevihta. V mnogih krajih so porušeni minareti, prav tako je poškodovanih mnogo hiš. Na skoro vseh progah so potrgane telefonske žice. Po viharju je padala izredno debela toča, ki je napravila mnogo škode na posevkih.

Salzburg, 28. julija. d. V nedeljo ob 0:40 zjutraj so čutili v vasi St. Pongau kake tri sekunde trajajoč potres. Močno bobnenje je spremljalo ta potres, ki je imel smer proti zapadu. Tudi v drugih krajih Pongaua so čutili močne potresne sunke.

Beljak, 28. julija. d. V okolici St. Leonharda so v soboto dopoldne čutili močan potresni sunek. Potres ni nikjer povzročil kake večje materialne škode.

Moskva, 28. julija. n. Na obali Kaspijskega morja so čutili katastrofalen potres. Mesti Gurjev in Aleksandrovsk sta skoro popolnoma uničeni. Mesto Gurjev ima 9000 prebivalcev in leži ob izlivu reke Ural v Kaspijsko morje. Aleksandrovsk leži bolj severno na nekem polotoku.

Umor častnika fašistovske milice

Milan, 28. julija. n. Snoči je bil v predmestju Claretta ubit milicijski častnik Horacij Porcu. Tukajšnji krogi menijo, da ima umor politično ozadje. Truplo ubitega fašistovskega častnika je bilo preneseno v mestni fašistovski dom in tam postavljeno na mrtvaški oder. Krsta je pokrita z italijansko zastavo in jo stražijo milicniki.

Glavni organ fašistične straže »Popolo d'Italia« prinaša članek Arnalda Mussolinija, ki pravi med drugim: Mrnja in bes proti fašistom ne bo spravila iz ravnotežja strankine discipline. Obnovitveno delo fašistovskega režima je vsakomur očitno, vendar je še nekaj ljudi, ki hočejo izzvati nered in anarhijo. Proti tem fašistovskim sovražnikom je treba strogo nastopiti in treba je energično izčistiti naše ljudstvo. To mora izvršiti policija in izredno sodišče za zaščito države. Fašisti ne smejo ustaviti svojega stremljenja in se morajo boriti proti podzemskim silam, ki se opetovano pojavljajo. To pomeni, da fašistovska ideja ni v nevarnosti, marveč da je zadela do dna duše očitne sovražnike fašistov. Ti elementi napadajo fašiste ponoči in jih navali po deset na enega.

Turški minister v Pragi

Praga, 28. julija. AA. Turški minister Numak Riska se nahaja v Pragi, da začne pogajanja o konvenciji glede pravne pomoči.

Premestitve

Beograd, 28. julija. AA. Z odlokom ministra za gradnjo se v soglasju s predsednikom ministrskega sveta premeščeni: g. Franc Leben in Alojzij Jurgele, računski uradnika dravske direkcije p. t. v Ljubljani k direkciji p. t. v Skoplju; k pošti Ljubljana II. Ervin Vilhar, p. t. pripravnik pošte Ljubljana I.; k pošti Murska Sobota Marija Redjič, p. t. uradnica pošte Prilep; k pošti Celje Srečko Stave, p. t. uradnik pošte Maribor II., ter Ervin Jež, p. t. uradnik g. tel. v Sarajevu; k pošti Črnomelj Marija Prese, p. t. uradnica pošte Zagreb II.; k pošti Zagreb II. Janko Engelman, poštni pripravnik v Čakovcu.

Zlatomašniški jubilej škola dr. Andreja Karlina

Maribor, 28. julija.

Naše mesto je najslovesneje proslavilo visoki peditsetletni mašniški jubilej svojega spoštovanega in priljubljenega vladike dr. Andreja Karlina. Prva slovesnost se je pričela že v soboto, ko so iz zvonika stolnice zapeli vsi zvonovi. Pred škofijsko palačo na Slomškovem trgu so se zbrali tisoči mariborčanov in mariborčank, združeni pevcu pa so zapeli nekaj lepih pesmi. Višek je pa sobotna proslava doseгла, ko se je v veži prikazal jubilar sam v spremstvu mnogih visokih cerkvenih dostojanstvenikov in sprejel čestitke katoliških organizacij in vseh vernikov, katere mu je izročil ravnatelj g. Hrastelj. Vse palače in hiše na trgu, kakor tudi stolnica sama, so bile okrašene s cvetjem in zelenjem ter slavnostno razsvetljene.

Glavna proslava je pa bila včeraj. Že zarana so se zgrnile na prostorni trg ogromne množice občinstva in čakale jubilarjevega vchoda v cerkev. Škof dr. Karlin je šel iz škofijskega dvorca v stolnico v spremstvu vseh cerkvenih dostojanstvenikov, ki so se tega dne zbrali v Mariboru: nadškofa dr. Bauerja iz Zagreba, nadškofa dr. Jegliča iz Ljubljane, škofov dr. Srebrnič s Krka, dr. Rožmana iz Ljubljane in dr. Tomažiča iz Maribora, opata rajhenburškega na Placida Epallea, prošta pliškega dr. Zagaria, arhidijakona konjiškega Tovornika, opata celjskega Juraka itd.

Pri zlati maši, ki je sledila, so bili poleg tisočev vernikov, ki vsi niti niso mogli v stolnico, navzoči tudi visoki politični in pa drugi predstavniki, dravski ban g. inž. Dušan Serbec, mestni poveljnik g. general Žika Stanisavljevič, okrožni inšpektor g. dr. Schaubach, mestni župan g. dr. Alojzij Juvan, okrajna glavarja dr. Ipavc in dr. Hacin, policijski nadsvetnik Vekoslav Keršovan itd. Zbrani so pa bili naposled tudi vsi kanoniki in dekani lavantinske škofije ter številni drugi duhovniki. Otvorila jo je pridiga stolnega kanonika dr. Vraberja, ki je v mogočnih besedah orisal jubilarjevo delovanje in življenje. Obenem je prečital tudi čestitke papeža Pija XI. in drugih dostojanstvenikov.

Pri maši sami, katero je ob veliki asistenci daroval slavjenec zlatomašnik, je pel pomnoženi cerkveni zbor pod vodstvom J. E. Gašpariča Schubertovo mašo v g-duru. Sodelovali so tudi orkester in solisti gđ. Clarič, Živko in Neralič. Ob koncu je jubilar podelil vsem navzočim v imenu papeža svet blagoslov s popolnim odpustkom.

Po maši je škof dr. Karlin sprejel v svoji rezidenci čestitke raznih dostojanstvenikov: bana Serbea, gen. Stanisavljeviča, okr. inšpektorja Schaubacha, župana dr. Juvana, nadsvetnika Keršovana itd. Sledila je poklonitev lavantinske duhovščine s pomožnim škofom dr. Tomažičem na čelu. Ob 15. uri je pa bil v škofiji slavnostni obed za povabljene odlične goste. Tu se je jubilar v lepem govoru zahvalil za vse čestitke in izraze udanosti ter spoštovanja. Govorili so: nadškof dr. Bauer, ban inž. Serbec, general Stanisavljevič, ki mu je čestital kot odličnemu narodnemu delavcu in Jugoslovancu, župan dr. Juvan, škof dr. Tomažič in ravnatelj dr. Tomišek. Z banketa sta bili odposlani tudi pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju Aleksandru in Nj. Sv. papežu Piju XI.

Ob 17. uri popoldne je bila v stolnici molitev duhovščine in vernikov za zlatomašnika in njegove namene, ki je zaključila to redko in veličastno slovesnost. Proslave škofovega jubileja so se pa vršile tudi po vseh župnijah škofije.

Pozdravni večer Sokolu Toši Primožiču

Maribor, 28. julija.

V soboto je tukajšnje Sokolstvo priredilo v veliki dvorani Narodnega doma častni pozdravni večer svetovnemu zmagovalcu v Luksemburgu Toši Primožiču. Večera so se udeležili poleg Sokolov, Sokolice in drugega narodnega občinstva tudi zastopniki oblasti, mestne občine, vojaštva ter zastopniki raznih društev in organizacij. Velika dvorana je bila tako polna, da vsi niti prostora niso našli, kar je pokazalo, da zna slovenski Maribor visoko ceniti svoje junake.

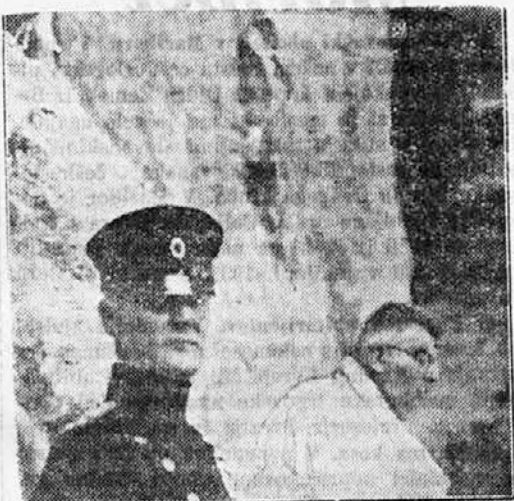
Večer je otvoril starosta mariborskega Sokolskega društva g. dr. Boštjančič, ki je v svojem govoru čestital zmagovalcu Primožiču, povdarjal jo njegove zasluge in pomen zmage za Maribor, Slovenijo, Jugoslavijo in celokupno slovensko Sokolstvo. Nato mu je izročil častno darilo, katero je zbral Sokolstvo med svojimi člani, članicami in nardnim občinstvom. Govoru dr. Boštjančiča so sledile iskrene čestitke g. Dojčinoviča, ki je spregovoril za sokolsko župo mariborsko, prof. g. Roberta Kende v imenu Sokola I., vladnega svetnika g. dr. Marka Ipavca kot predstavnika politične oblasti, podžupana gospoda dr. Franje Lipolda za mestno občino, g. Brečka za jugoslovanske akademike, polkovnika gospoda Putnikovića za vojsko in g. Arnuša za Glasbeno Matico in sploh mariborske pevece.

Ves čas, posebno po vsakem govoru, je zbrana množica prirejala Primožiču navdušene ovacije. Po govorih in čestitkah so zapeli pevci Glasbene Matice in Jadrana več lepih pesmi, godba Drave je pa skrbela za ostalo zabavo, ki je trajala še pozno v noč.

Galerije Nj. Vis. kraljeviča Andreja v Poključski luknji

(K svečanosti otvoritvi v nedeljo dne 27. t. m.)

Zlato solnce je v čisti svežosti poljubovalo konico našega gorskega velikana, ki je deloma še vedno pokrit z belo odejo. Veselo je sopihal naš prenapolnjen izletnik proti Jesenicam. Sijajno osvežujoče ozračje v tesnih divje romantičnih soteskah nebeškega Vintgarja, ob šumu kristalno čiste vode, je le prekmalu nadomestilo pripekaajoče solnce, pošiljajoče nam prve planinske pozdrave pri lični cerkvi v Gorjah. Tu se je že zbrala gorjanska mladina pod lepim in okusnim slavalokom z iskreno dobrodoščico. Prispeli so zastopnik Nj. Vel. kralja g. podpolkovnik Ivan Markelj, gospoda bana Dravske banovine je zastopal g. dr. Vončina, Jadransko stražo g. Stadler, S. P. D. g. dr. Tomišek, blejski župan, zastopniki kulturnih društev in zastopniki tiska.

Zastopnik Nj. Vel. kralja podpolkovnik Markelj in duh. svetnik Knific (blagoslavlja galerijo).

Po končani službi božji se je ob sviranju gorjanske gasilske godbe napotila pisana množica v tričetrt ure oddaljeno, že od nekdaj dobro znano Poključsko romantiko. Mimo visokih peči, naravnih mostič in izredno zanimivih geoloških skladov božanske prirode nas vodi lepa gorska pot proti najnovostnim galerijam. Pri vsaki stopinji se planincu odpirajo nova presenečenja. Tik pred galerijami nas srepa ogleduje znamenita Podključka luknja, ki preseneča s svojo naravno arhitektoniko turista, kakor tudi znanstvenika. Posebno zanimiva je prižnica, s katere je baše sam Primož Trubar razlagal svoje nauke.

Ob pol dvanajstih je na obsežni ravni pod galerijami bilo zbranih 300—400 domačinov in izletnikov. Predsednik najmlajše, a izredno agilne podružnice S. P. D. g. Jakob Jan je otvoril z lepo besedo nedeljsko gorjansko slavnost, pozdravljajoč zastopnike oblasti, društva in tiska.

»Zapel je naš veliki planinec in pesnik Vodnik: narava vse ti ponudi, le jemati od nje ne zamudi. Ko je stvarnik vršil svoje veliko delo, ko je stvaril nas, ko stvaril svet, ni štedil s krasotami, katere nas obdajajo. Ravno naš kotiček, mali del naše velike domovine, je bil deležen vsega, vse krasote, ki je prijetna za oko, ki nudi človeku, da najde svoj mir, svoj odpočitek od trudapolnega zemškega dela. Mogoče je nudil ta del, katerega mi danes seznanjamo s svetom, našim pradedom zatočišče, dom in varno bivališče pred sovražnikom in neizodami.

Da pa omogočimo vsakomur dostop, da zvežemo vse najkrajše predele, smo sklenili zgraditi te galerije. Zavedali smo se, da prevzamemo nalogo, ki za naše razmere, za naše mlado društvo ni lahka. Toda z veseljem smo zapazili, da ne ostanemo sami, da moremo računati na pomoč ne samo članov, ampak tudi vsega ostalega prebivalstva. Z največjim veseljem morem pribiti, da je bila prva, ki nam je nudila pomoč, gorjanska hranilnica. Kranjska industrijska družba nam je odstopila železo po znanih cenah. Prišla pa je tudi banska uprava, ki nam je izdala priskočila na pomoč. Tudi posamezniki niso zaostajali z malimi podporami.

Danes imamo pred seboj dovršeno delo, za katero smo dobili najvišje priznanje, priznanje, katerega nismo še zaslužili. Nj. Vel. kralj je dovolil, da se sme ta galerija imenovati po njegovem tretjojenim kraljeviču »Galerije kraljeviča Andreja«.

Gorjanci, to ni samo priznanje, to je pobuda k bodočemu delu, klic k dolžnosti napraviti kralju, narodu in domovini. Ni se nam treba strahiti ne truda, ne dela, ko vemo, da imamo tako močno zaščitno roko, da imamo vladarja, ki nas vodi in nas bode vodil po poti, edino koristni za narod in domovino. — Zato naj bode današnji dan manifestacija, prisega, da vemo za njegovo dobroto, da se tudi mi oddolžimo njemu; da se zavedamo dolžnosti, ki jo dolgujemo vladarju in domovini.

Ta skala, pribita na skalo — moč na silo — bode vedno spominjala ne samo nas, ampak večne čase naše potomce o ljubavi našega prevzvišenega vladarja in njegove visoke rodovine do svojega naroda in domovine. Živel naš kralj, živila njegova visoka kraljevska hiša!

Frenetično ploskanje in vzkliki navdušenja so zaključili govor predsednika.

V imenu zadržanega gospoda bana Dravske banovine g. inž. Serbea je govoril gospod dr. Fran Vončina, načelnik splošnega oddelka k. b. banske uprave v Ljubljani, spominjajoč in povdarjajoč potrebo tajskega prometa ter še posebej izražajoč priznanje mladi podružnici. Z lepimi besedami se je oglašil tudi gospod župnik in duhovni svetnik g. Josip. Knific. Naš planinski prvak in starosta dr. Tomišek, pred-

sednik S. P. D. v Ljubljani, se je v temperamentnem govoru spominjal delovanja planinstva v preteklosti in posebno povdarjal marljivost in krasne uspehe gorjanske podružnice S. P. D. Po končanih slavnostnih govorih je zastopnik Nj. Vel. kralja gospod podpolkovnik Markelj razgrnil državno trobojnico, ki je zakrivala zelo lično marmornato ploščo z zlatim napisom: »Galerije Nj. Vis. kraljeviča Andreja«, z državnim grbom v sredini. Nato je gosp. svetnik Knific izvršil ceremonijel blagoslova galerij. Med posameznimi govori sta moški zbor pevskih društev Vintgar in Zasip z izredno rutino in dobro ubranimi glasovi zapela par lepih planinskih spevov. Mešani zbor Gorje pa je zapel državno himno in dodal še nekaj lepih pesevk.

S štafeto Gorjanskega sportnega kluba je bil poslan pozdrav kraljevski hiši na Bledu. Udanostna brzojavka se je odposlala Nj. Vel. kralju s sledečo vsebino:

»Nj. Vel. kralju Aleksandru I.

Beograd.

Podružnica Slovenskega planinskega društva v Gorjah pri Bledu si dovoljuje na dan svečane otvoritve galerij Nj. Vis. kraljeviča Andreja poslati Vam najudanejšje pozdrave, z zagotovilom neograničene verne zvestobe Vašemu Veličanstvu.

Gospodu ministrskemu predsedniku se je odposlal sledeč brzojavni pozdrav:

»Gospodu generalu Pero Živkoviću, ministrskemu predsedniku

Beograd.

Prilikom svečane otvoritve galerij Nj. Vis. kraljeviča Andreja si Vam dovoljuje poslati Podružnica Slovenskega planinskega društva v Gorjah pri Bledu najudanejšje pozdrave, želeč Vam v izvrševanju Vašega prezvišenega dela v korist naše velike domovine kar največ uspeha. Svojem blejskemu rojaku gosp. ministru dr. Ivanu Shveglu je odposlala podružnica sledeči brzojavni pozdrav:

»Podružnica Slovenskega planinskega društva v Gorjah pri Bledu si Vam dovoljuje ob priliki svečane otvoritve galerij Nj. Vis. kraljeviča Andreja poslati najudanejšje pozdrave in Vam želi v Vašem visokem delovanju najboljšje uspehe v korist naroda.«

Gasilska godba je zasvirala narodno himno, nakar se je ta izvanredno lepo uspela prireditve zaključila.

Po oficijelni slavnosti so množice občudovale dovršeno delo, nakar se je že na licu mesta z lepim, ubranim domačim petjem razvijala prisrčna zabava, h kateri je posebno prispeval s svojim zdravim humorjem gospod Prešeren z Vintgarja.

V popoldanskih urah se je vršila v gostilni pri Kacunu v Zg. Gorjah animirana planinska veselica. Da je to lepo planinsko delo uspelo, je v prvi vrsti zasloga g. Jana, predsednika podružnice S. P. D. v Gorjah, kakor tudi podpredsednika g. Ogrisa, ki je bil glavni incijator za ustanovitev podružnice S. P. D. v Gorjah, in je z izredno požrtvovalnostjo, kljub svojim napornim državnim službam, pripomogel k temu novemu vrelcu tajskega prometa.

Z lepimi spomini v srejo, polni naužitih krasot enega najlepših gorenjskih kotičkov, smo se vračali z izletnim vlakom proti Ljubljani, z željo, da se kaj kmalu zopet povrnemo v ono lepo idilo, ki nudi toliko krasot.

Dan ameriških Sloven- cev v Ljubljani

Slovenska narodna podpora jednota v Čikagu je na pobudo pokojnega Antona Kristana organizirala izlet naših ameriških rojakov v staro domovino, da spoznajo vse gospodarske, socialne in kulturne prilike ne samo v ožji stari domovini, marveč tudi v ostalih krajih ujedinjene Jugoslavije.

V nedeljo 27. t. m. so se vsi ameriški Slovenci, ki so že pred tedni prišli v staro domovino, sestali v Ljubljani, da še pred odhodom na pot po Jugoslaviji po domače in prijateljsko proslave skupnost med staro in novo domovino. Lepi, tihi in senčnati prostor okoli hotela »Tivoli« je bil zato najprimernejši. Že popoldne, ko se je pričela primerna in dostojna ljudska veselica, je bil velik naval prijateljev delavstva in mnogih odličnih delavskih borcev. Delavsko godbeno društvo »Zarja« je pod vodstvom kapelnika g. Iv. Dolinarja neumorno sviralo razne domače komade. In med občinstvom se je kmalu razvnelo prisrčno razpoloženje.

Zvečer je tajništvo JNPJ priredilo za povabljenega goste in svoje rojake velik banket v dvorani hotela »Tivoli«. Banketa se je udeležilo do 200 ljudi, med drugimi dr. Tuma, stari zagovornik delavstva, sinova pokojnega Antona Kristana Cvetko in Boris, bivši mariborski župan Viktor Grčar, ravnatelj Zveze za tajskega prometa g. A. Pintar, izseljeniški komisar gosp. Fink in zastopniki raznih strokovnih in drugih delavskih organizacij. Med gosti sta bila tudi bankir iz New Yorka g. Frank Sakser, ki vsako leto pride na dopust v Slovenijo, in novinar g. Rems, ki dopisuje ameriškim listom in stolno biva v Ljubljani. Viharno je bila na banketu pozdravljena tudi g. Emmy Freund-

lich, poslanka dunajskega parlamenta, članica eksekutive Mednarodne združne zveze v Londonu in prvoborniljica za žensko enakopravnost.

Med banketom so se vrstile najprisrčnejše napitnice in zdravice, nekatere globoko resne, a druge polne pristnega domačega humorja. V imenu SNPJ in izletnega odbora je navzočim goste pozdravil John Olip iz Čikaga, ki je želel svojim tovarišem najboljšje potovanje po lepi Jugoslaviji, a domačim, da bi njih država še krepkeje napredovala in se gospodarsko okrepila. Naglašal je potrebo medsebojnega delovanja na gospodarskem polju.

Dr. Henrik Tuma je nato prečital pozdrav ge. Anke Kristanove za izkazane izraze sožalja, nato pa je ameriške rojake pozdravil v imenu vseh delavskih gospodarskih in strokovnih organizacij. Povdarjal je veliki gospodarski pomen Jednote, ki že desetletja goji vezi med starim in novim svetom. Pozdravili so nato ameriške rojake v imenu strokovnih organizacij in strokovne komisije g. Fran Vuk, v imenu izseljeniškega urada banske uprave izseljeniški komisar g. Fink, v imenu ljubljanskega delavstva g. Nace Miheve, v imenu DZ g. Ivan Štukelj in mnogi drugi. Lep je bil tudi govor ge. Emmy Freundlicheve.

Vse govore in zdravice so navzoči sprejeli z najviharnejšim odobravanjem. Govorniki pa so se v svojih govorih spominjali tudi svobodoljubnosti Severnih zedinjenih ameriških držav, ki ne ovirajo duševnega in kulturnega napredka posameznim priseljencem. Večer je, kakor omenjeno, prav lepo potekel.

Večina ameriških izletnikov je danes ob 7-27 z dolejskim vlakom krenila proti Karlovcu na Sušak. Američani potujejo po Dalmaciji, Bosni, Srbiji ter se bodo vrnili do 7. avgusta, nakar bodo še korporativno prisostvovali odkritju Cankarjevega spomenika na Vrhniki, ki je sedaj določeno za 10. avgusta t. l.

Arheološka odkritja na Dravskem polju

Maribor, 28. julija.

V zadnjem času so bile na Dravskem polju odkrite razne zgodovinske znamenitosti. O priliki odstranitve dveh stranskih altarjev v župni cerkvi pri Sv. Vidu pri Ptuj, je opazil župnik g. Jakob Soklič na steni, ki jo je prej pokrival oltar, fresko sv. Sebastijana iz sredine 17. stoletja. Vsled stalne vlažnosti je pa freska tako pokvarjena, da je ne bo več mogoče za stalno obnoviti. Odkrito sliko si je ogledal tudi bano-vinski konservator g. dr. Stele in jo fotografiral.

Pri odstranitvi mense enega izmed omenjenih dveh altarjev, so na plošči iz pohorskega marmora opazili ostanke starega rimljanskega napisa, ki pa je precej pokvarjen. Vendar se je dalo razbrati, da je to bila nagrobna plošča rimljanskega vojaka VIII. legije Augustae iz prvega stoletja po Kr. r. To ploščo je kupilo Muzejsko društvo v Ptuj in jo uvrstilo med rimljanske spomenike tamkajšnjega muzeja.

V minoritski cerkvi v Ptuj, ki se te dni temeljito popravlja in obnavlja, so po odstranitvi starega ometa opazili na stenah obeh velikih stranskih altarjev ostanke gotških stebrov iz sredine 15. stoletja, ki so nekoč najbrže krasili oltarske baldahine. Na steni levega altarja se je pojavila zelo obledela slika ženske postave, na steni med oltarjem in stranskim zidom pa freska iz sredine 18. stoletja. Vse odkrite umetnine si je ogledal konservator g. dr. Stele, ki bo poskrbel tudi za temeljito obnovev.

Rezultati nagradnih strelskih tekem

Maribor, 28. julija.

Včeraj ves dan od 8. do pol 19. ure so bile na garnizijskem vojaškem strelišču v Radvanju velike strelske nagradne tekme, katere je priredila tukajšnja oblastna strelska družina za svoje člane, posebno one iz kmečkih organizacij. Prireditve, kateri so prisostvovali tudi zastopniki oblasti, glavarja gg. dr. Ipavc in dr. Hacin ter zastopnik mestne občine g. svetnik dr. Rodošek, je otvoril g. polkovnik Putniković, ki je pozdravil navzoče goste, tekmovalce in člane ter obrazložil veliki pomen strelskega sporta.

Tekmovanja se je udeležilo 75 strelcev iz Skok, Dobrovec, Hotinje vasi, St. Janža n. Dr. p., Šmarjete n. Dr. p., Prepolj, Ruš in Maribora. Prisostvovali so pa tudi člani tukajšnje podružnice Slovenskega lovskega društva pod vodstvom g. ravnatelja Boltavzarja. Tekme v streljanju so bile v stoječem, klečečem in ležečem položaju, dočim so samo klečeče za specialno prvenstvo morale zaradi pomanjkanja časa odpasti.

Rezultati, ki so prijetno presenetili, so bili sledeči: Prvo nagrado iz vseh položajev je dobil g. Filip Primec iz Hotinje vasi s 66 točkami; drugo g. Ljudevit Plomberger iz Skok z 59 točkami; tretjo g. Feliks Primec iz Hotinje vasi z 32 točkami. Prvo nagrado iz stoječega položaja si je priboril g. Ervin Tušek iz Dobrovec z 32 točkami; drugo g. Stanko Svensšek iz Dobrovec z 17 točkami; tretjo g. Ludovik Stance iz Prepolj s 13 točkami. Prvo mesto na malokaliberski tarči iz vseh položajev je zavel g. prof. Pero Cestnik iz Maribora, ki je dosegel 144 točk od 150 možnih in je s tem postavil rekord; drugo je zavel g. polkovnik Božo Putniković iz Maribora s 136 točkami; tretje pa trgovec g. Josip Moravec iz Maribora s 131 točkami.

Širite „Jugoslovana“!

Dnevne vesti

— **Đar Nj. Vel. kralja.** Iz Trebinj poročajo, da je na vsesokolskem izletu nenadoma umrl višji in bivši dolgoletni starešina Sokola v Trebinjah Miloš Vreča. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke. Za družino se je takoj zavezal predsednik vlade in Nj. Vel. kralj, ki je pred dnevi poslal vdovi s sirotami po Sokolskem savezu za prvo pomoč 10.000 Din. Družina se je zahvalila plemenitemu visokemu darovalcu pismono.

— **Španski poslanik na Sušaku.** Z jutranjim brzovlakom je dospel na Sušak španski poslanik na našem dvoru g. D. Torrihis. Njegovo potovanje je v zvezi z ustanovitvijo španskega konzulata na Sušaku.

— **Cerkev na mestu, kjer je umrl Karadjordje.** V vasi Radovanji pri Veliki Plani je bila z veliko svečanostjo posvečena nova cerkev, ki je bila zgrajena na mestu, kjer je umrl Karadjordje. Svečanosti so prisostvovali pravoslavni škof Jovan, zastopnik Nj. Vel. kralja general Pekić, predsednik beogradske občine g. Nešić in mnogo drugih uglednih osebnosti.

— **Za gradbo proge Livno—Split.** Te dni je bil v Livnu izvoljen častni izvršilni odbor, ki ima namen zainteresirati tuji kapital za zgradbo železniške proge Livno—Split.

— **Priprave za kongres zdravnikov na Sušaku.** Na Sušaku se je pred tedni mudil predsednik zveze jugoslovanskih zdravnikov dr. Ivković, ki je pripravljaval potrebno za kongres zdravnikov, ki se bo vršil v začetku oktobra. V četrtek je dr. Ivković zopet prišel na Sušak, od tam pa je odšel v Split. V Sušaku je posetil načelnika mesta Ružiča in pa ravnateljstvo Jadranske plovitve. Jadranska plovitba mu je obljubila, da bo dala zdravnikom na razpolago eno najlepših ladij. Kongres se bo pričel v Crikvenici, nadaljeval na Rabu in končal v Splitu. Na kongres pridejo razen naših zdravnikov tudi stotine zdravnikov iz raznih slovanskih držav.

— **Don Franjo Bulić v Zagrebu.** Dr. Don Franjo Bulić iz Splita je prišel v Zagreb. Sloviti hrvaški arheolog se udeleži evharističnega kongresa. Pred tem pa odide še na odmor v Rogaško Slatino.

— **30-letnica mature.** Učitelji, ki so maturirali leta 1900 na ljubljanskem učiteljskem, bodo praznovali 30-letnico učiteljevanja 4. avg. v Ljubljani. Zbirališče od 8. do 9. ure v kavarni Union.

— **Učiteljska razstava v Beogradu.** Med kongresom Udruženja jugoslovanskih učiteljev bo otvorjena tudi učiteljska umetniška razstava. Razstavljena bodo dela likovnih umetnikov-učiteljev. Razstavo bo uredil Stanoje Jovanović, akademski slikar in učitelj na meščanski šoli v Zagrebu. Udruženje prosi vse učitelje in druge, ki so izšli iz tega poklica, in se udeležijo v umetnosti ali v umetni obrti, naj pošljejo svoja dela in izdelke na razstavo do 10. avgusta t. l.

— **Poslovanje bančnih zavodov v avgustu.** Bančni zavodi bodo v avgustu poslovali z enotno frekvenco, t. j. od 8. do 14. ure. Potemtakem odpade v avgustu popoldansko poslovanje. Za stranke se bo poslovalo od 8. do 12.30. P. n. stranke prosimo, da svoje bančne posle, osobito blagajniške posle, opravijo v avgustu v zgoraj označenem času. — Društvo bančnih zavodov.

— **Kolonija »Kola Jugoslovanskih sester«** se vrne iz Kraljevice v sredo 30. t. m. ob 9. uri zvečer z dolenskim vlakom v Ljubljano. Starši, pridite po svojo dečo na glavni kolodvor.

— **Iz finančne službe.** Postavljena sta za davčnega inšpektorja II/1 in za šefa davčne uprave g. Fran Starin pri davčni upravi Ljubljana mesto in g. Valentin Novak za Novo mesto.

— **Pevski tečaj za naše učitelje.** Od 1. do 10. avgusta se vrši v pevski dvorani poslopja Glasbene Matice ljubljanske teoretično-praktični pevski tečaj, ki ga priredi in vodi gđ. Angelica Trostova, učiteljica solopetja na državnem konservatoriju v Ljubljani. Tečaj se vrši dnevno od 8. do 11. in od 12. do 18. ure. Vsi, ki so se prijavili, naj se zberejo dne 1. avgusta ob 8. uri zjutraj v Vegovi ulici št. 7, II. nadstropje. Za stanovanje in hrano zunanjih udeležencev je preskrbljeno.

— **Nova drž. kožarska usnjarska šola.** V Višokem (Drinska banovina) je bila ustanovljena državna kožarska usnjarska šola. Pouk traja dve leti. Šola razpolaga z dobro opremljenimi delavnicami. Pouk je teoretičen in praktičen. Sprejemajo se učenci, ki so se izučili kožarske obrti ali trgovine in ki so dovršili obrt o ali vajeniško šolo. Obrtniki, ki se žele vpisati v šolo, morajo imeti dovršena dva razreda srednje meščanske šole ali druge slične šole. Vpis se vrši do 10. septembra 1930.

— **Izseljevanje je manjše, boj brezposelnosti.** Po prizadevanju ministra za socialno politiko g. Preke je izseljevanje naših državljanov vedno manjše. Ministrstvo bo napravilo potrebne korake, da se brezposelnost kolikor mogoče zniža in je zato izdelalo načrt, po katerem naj bi se v najkrajšem času začela velika dela za izsušitev močvirij, za gradbo cest, za ureditev rek itd. Se mnogi drugi projekti in problemi so pripravljeni, da se predlože ministrskemu svetu v odobrenje. Izseljevanje se je znižalo sedaj že na 25% v primeri s prejšnjim letom. Letos ne bo niti izžrpana kvota, ki je dovoljena za izseljevanje v Ameriko.

— **Predsednik FIDAC-a v Beogradu.** V Beogradu je včeraj dospel predsednik FIDAC-a (Internacionalna federacija bivših borcev). Posetil je našo državo oficijelno, zato je dospel z zastavo federacije, ki predstavlja zastave desetih raznih držav, ki so članjene v federaciji. To

zastavo FIDAC-a nosijo samo na kongresih federacije, predsednik jo je pa vzel seboj tudi topot, ko prihaja službeno, da izkaže posebno čast borcem iz Jugoslavije.

— **Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj.** Maribor. (Odobren od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.) Novi tečaji se začnejo dne 2. septembra 1930. Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu zavoda, Maribor, Vrazova ul. 4 ali v trgovini s pisarniškimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7.

— **Otvoritev papirnice v Čačku.** V nedeljo so svečano otvorili novo papirnico v Čačku. Ob tej priliki je govoril protajerej g. Mihajlovič, ki je očitno pomen te industrijske panoge in nove tovarne za državo in mesto Čačak ter kulturni in prosvetni napredek Čačka. Poskusni obrat z vsemi stroji se je obnesel, tako da bodo začeli z obratom v novi tovarni začetkom avgusta.

— **Most med Beogradom in Zemunom.** V soboto so pričeli z delom na obeh straneh Save pri gradbi velikega mostu čez Savo med Beogradom in Zemunom. Batignol je sondira zemljišča za glavne stebre, ki bodo držali most. Most so naročili v Nemčiji. Drug potreben material je že dospel, v nekaj dneh pa pride že prvi keson za most in pa dva glavna stebra, ki bosta nosila na obeh straneh.

— **Poljski geograf o Jugoslaviji.** Znani poljski geograf g. Langman, ki se je udeležil kongresa slovanskih geografov in etnografov v Jugoslaviji, je otvoril v poljski radio postaji v Katowicah vrsto predavanj o Jugoslaviji. Dotlej je imel že pet predavanj.

— **320 romunskih gostov.** V nedeljo je dospel v Negotin 320 Romuncev iz Bukarešte in Turnseverina ter okolice. Romunski gostje so prišli na obisk v našo kraljevino. Ogledali si bodo Hajduk Veljkovo krajino in njeno središče Negotin. Negotinci so jih navdušeno sprejeli.

— **Dve gigantski letali na letališču v Zemunu.** Vsako nedeljo zabrlita nad Beogradom dva gigantska velika aeroplana in se spustita na letališču v Zemunu. To sta letali, ki oskrbujejo letalsko prometno zvezo med Londonom in Indijo, letali torej, ki vežeta v zraku dva kontinenta. V Zemunu ne odložiata in tudi ne sprejmeta potnikov, komaj da izročita službojočemu uradniku kak zavoj ali pismo. Rač pa pilota napolnita svoje tanke za bencin in pregledata motorje. Vsako letalo ima tri motorje, tri propelerje in tri velike rezervoarje. Letali sta zgrajeni po zadnjih izumih moderne tehnike.

— **Vreme.** Po nestalnem in spremenljivem vremenu je zadnje dni začela znova pritiskati vročina. V Dravski banovini je bilo včeraj vedro in vroče, oblačnost je bila neznatna. Bilo je mestoma vetrovno. Barometer se je začel naglo dvigati. Barometersko stanje včeraj ob 7.: Ljubljana 762.6, Maribor 760.5, Zagreb 762.4, Beograd 762.7, Sarajevo 763.6, Split 761.6, Rab 761.2, Vis 761.7. Termometer ob 7.: Ljubljana 16, Maribor 16, Zagreb 17, Beograd 20, Sarajevo 15, Split 25, Rab 22 in Vis 20. Najhuša vročina je še vedno v Dalmaciji in v Beogradu. Oblačnost je v raznih pokrajinah znašala od 0 do 8, relativna vlaga pa od 55 do 85%, v Ljubljani 85%.

Ljubljana

— **Francija se oficijelno udeleži gasilskega kongresa.** Kongresni odbor JGZ v Ljubljani je prejel obvestilo, da bo francoska vlada oficijelno zastopana na vseslovanskem gasilskem kongresu v Ljubljani. Notranje ministrstvo je določilo za svojega oficijelnega zastopnika na tem kongresu podpredsednika vrhovnega sveta in predsednika francoske gasilske federacije g. G. Guesneta, ki pride v soboto s tremi delegati federacije v Ljubljano.

— **Angleški pevci pridejo prvič v Ljubljano.** Dne 20. avgusta obišče 50 angleških pevcev prvič naše mesto. Isti večer ob 21. uri bo koncert mešanega zbora iz Londona v dvorani Filharmonične družbe. Podrobnosti javimo pravčasno.

— **Smrt uglednega ljubljanskega meščana.** Po kratki bolezni je včeraj ob 4. popoldne umrl ugledni bivši ljubljanski veletrgovec in dolgoletni občinski svetovalec Josip Bahovec, oče veletrgovca in občinskega svetnika g. Josipa Bahovca. Pokojnik je bil kremenit in simpatična osebnost med Ljubljančani, zlasti pa med bebičevalci šentjakobskega okraja. S svojo marljivostjo, vestnostjo in podjetnostjo je znal pokojnik dvigniti svojo trgovino do velikega slovesa. V trgovskih krogih, a tudi drugod je bil pokojnik uvažen in spoštovan. Svoje sinove je vzgojil v pravem trgovskem duhu. Pogreb pokojnika se bo vršil v sredo 30. julija ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti na Sv. Jakoba trgu št. 7. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin! Prizadeti rodbini naše sožalje!

— **Opozorilo gostilničarjem in trgovcem.** Mestno načelstvo v Ljubljani opozarja vse trgovce z živili, gostilničarje, kotelirje, kavararje itd., da v dneh gasilskega kongresa, ko se bo v Ljubljani zbralo mnogo ljudi, te prilike ne smejo izrabljati za kakršnokoli izkoriščanje; nudijo naj v vsakem pogledu neoporečno jed in pijačo ter pazijo na izvrševanje vseh higijenskih predpisov. Cene se ne smejo zvišati, porcije pa ne zmanjšati. Opozarjamo na zadevni predpis, po katerem morajo biti vse cene na vidnih mestih občinstvu na vpogled, nakar se bo v dnevi kongresa še posebej pazilo. Mestni fizikat bo skupno s tržnim nadzorstvom vršil poostreno revizijo vseh trgovin

z hranili, gostilen in javnih lokalov. Občinstvo naprošamo, da vsako protiravnanje takoj javi mestnemu načelstvu ali reklamacijski pisarni Gasilske zveze. Mestno načelstvo je uverjeno, da bodo ljubljanski trgovci in gostilničarji pokazali svojo priznano solidnost tudi v dneh gasilskega kongresa, in da bo vsaka uradna intervencija odveč. Solidnost bo ugled mesta Ljubljane tudi v tem oziru povzdignila.

— **Odbor društva Zoo sporoča vsem svojim članom,** da se bo vršil izredni občni zbor v sredo 30. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji hotela »Slon«. Na dnevnem redu je vprašanje razpustitve društva. — Za odbor: dr. A. Šerko.

— **Kolonisti mestne občine v Kraljevići se vrnejo** v sredo 30. t. m. ob 21. uri v Ljubljano. Dolžnost staršev je, da pridejo ponje na glavni kolodvor.

— **Para in vročezračna kopel Okrožnega urada** za zavarovanje delavcev je do preklica odprta samo dvakrat na teden od 14. do 18. ure, in sicer ob sredah za ženske in ob sobotah za moške.

Maribor

— **m Češkoslovaški pisatelj v Mariboru.** V soboto se je mudil v našem mestu češkoslovaški pisatelj in vpokojeni kapetan Oldřh Zemek iz Brna. Ogledal si je mesto, ki mu je zelo ugajalo, ter stopil v stike s tukajšnjimi slovanskimi pisatelji in zastopniki Jugoslovanske - češkoslovaške lige in Češkega kluba. V Maribor je dospel iz Ljubljane preko Celja, da pripravi podlago za večji izlet, ki ga nameerava prirediti po Sloveniji v juniju l. 1931. slovaški pisatelji in pesniki

— **m Povratek abiturientov.** V nedeljo zjutraj ob 3. so se vrnili s celomesečnega poučnega potovanja po srednji Evropi čili in zdravi abiturienti mariborske trgovske akademije pod vodstvom g. profesorja Prezija in ge. Ravinkove.

— **m Smrtna kosa.** V ponedeljek ob 2.30 zjutraj je v bolnici nepričakovano umrla 47letna ga. Matilda Vrhovec, soproga zvanjčenika mariborske policije g. Toneta Vrhovca. Naše iskreno sožalje!

— **m Povratek dekliske kolonije iz Bakarca.** Po štirideskem bivanju ob Jadranu v Bakarcu pri Sušaku se vrne dekliska kolonija Podmladka Rdečega križa v četrtek 30. t. m. v Maribor. Stariši, pričakujte svoje otroke tega dne ob 20. uri na glavni postaji.

— **m S čolni iz Maribora na Jadran** so odpotovali pred 20 dnevi 4 tukajšnji dijaki - realčani Alfred Breznik, Albin Orthaler, Karel Pahor in Zdenko Poljanec na dveh zlojživih čolnih. Po 14 dneh naporenega potovanja so dospeli po Dravi do Osijeka, od tam pa preko Sarajeva do Jablanice in po Neretvi skozi Mostar do Metkovića. Po morju so odpulili še mimo Dubrovnika v Boko Kotorsko, od koder so se ob obali napotili 23. t. m. proti Sušaku in domov.

— **m Avstrijske državne zastave na našem ozemlju.** Ob priliki nekega losalnega slavlja so te dni v neki vasi v bližini Apske kotline zavihale s hiš avstrijske državne zastave. O tem nečutenem izjavanju in predznosti so bile obveščene tudi oblasti, ki so baje že uvedle preiskavo.

— **m Sanatorij v Mariboru,** Gosposka ulica 49, telef. 2358. Najmoderneje urejen za operacije in zdravljenje z zdravilnimi aparati. Lastnik: primarij dr. Mirko Černič, specialista za kirurgijo.

Celje

— ***Zborovanje obrtnikov v Celju.** V nedeljo popoldan je v Celju zborovala Zveza obrtnih društev za Slovenijo. Zborovanje je vodil g. Zdravec, prisostvovali so mu tajnik Zbornice TOI v Ljubljani g. dr. Pretnar, generalni direktor Zarnatlijske banke v Beogradu g. Milan Dragič ter številni delegati iz vseh krajev dravske banovine. Spremenjenimi pravili je zlasti omeniti novo ime »Zveza obrtnih društev dravske banovine«. Izvoljen je bil novi odbor s predsednikom g. Golčermem, sodarskim mojstrom v Celju. Sledila so obširna predavanja g. Rebeka iz Ljubljane, g. igliča iz Ljubljane aer končno gosp. Dragiča, ki je poročal o delovanju Obrtne banke v Beogradu.

— ***Nočno lekarniško službo** ima do petka lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

— ***Opozorilo vsem bratskim društvom in funkcijarjem.** Neki H. hodi od društva do društva, sklicujoč se na spričevala, da je »priznani sokolski delavec« in češkoslovaški državljani ter prosi podpore. Bratskim društvom priporočamo previdnost pri izdajanju spričeval, še večjo previdnost pa, kadar kdo prosi podpore na način kot zgoraj omenjeni. Starešinstvo Sokolske župe Celje.

— ***Izgubil je Rudolf Stokol** v nedeljo v parku črn plašč, vreden 350 Din; Alojziju Luveku v Gozdnem delu pa je ušel črn pes srednje velikosti.

Gornjigrad

— **Solski zlet.** Dne 10. avgusta t. l. priredi ljubljanski Sokol v naše prijazno mesto propagandni zlet združen z javnim nastopom, pri katerem sodeluje tudi domače društvo in bližnja sokolska društva celjske sokolske župe. Doželen je naslednji program. Med 9. in 11. uro sprejem br. društev, ob 11. uri skušnje za popoldanski javni nastop, popoldne ob 2. uri povorka po mestu na telovadišče, ob 3. uri pa je pričetek javne telovadbe. Pri telovadbi nastopi tudi tekmovalna vrsta ljubljanskega Sokola, ki si je na vsesokolskem zletu priborila darilo Nj. Vel. Kralja Aleksandra I. — dragocen meč, in vrsta naraščajnikov istega društva, ki so si

na vsesokolskem zletu v Beogradu pridobili prvenstvo Jugoslavije. Sodeluje prvovrsta nar. železn. godba »Drava« iz Maribora. Ker je naš kraj precej oddaljen od železnice, naj društva organizirajo za ta dan v naše planinske mesteca avtomobilske izlete. Opozorjamo na to prireditve vse Sokole in Sokolstvu naklonjeno občinstvo z vabilom, da se te prireditve v čim večjem številu udeležijo.

Sokolski pešizlet na Ljubno v nedeljo 20. t. m. je prav lepo uspel. Udeležilo se ga je približno 130 članov in prijateljev. Ta dan je bilo na Ljubnem skupaj nad 150 Gornjegraščanov. Dashi vno prihod Soka v našo najavljen, se je vseeno zbralo lepo število članov, ki so prav pozorno sledili prostim vajam članic, mečke naraščaja in ženske dece. Omeniti je treba, da je trška občina Ljubno na svoje stroške pogostila dečo in naraščaj s kruhom in malinovicem.

Novo mesto

— **Osebnostna vest.** V soboto se je poslovil od Novega mesta dosedajni večletni sreski načelnik vladni svetnik g. Matej Kakl, ki je premeščen k banski upravi kot banski svetnik. V Novem mestu in po vsem srezu je bil zelo priljubljen in spoštovan kot mož, ki mu je bil dobrobit ljudstva in blagor države prvo in glavno. Novomeški Sokol priredi javno telovadbo v zvezi z veselico na vrtu g. Josipa Mahkota v Gotni vasi v nedeljo 3. avgusta popoldne.

Višnja Gora

— **Zalostna zetek.** Prejšnja leta je bilo veselje poslušati drdranje mlatičnic in udarce cepcev, ko so kmetje mlatili zrelo pšenico. Letos pa počivajo mlatičnice in cepci. Zalostno sliko nudijo tudi kuzolci, ki so čisto prazni. Ko bi bilo od kake strani vsaj kaj podpore, da bi kmetje lahko kupili seme. Kajti večina kmetov pridelava komaj toliko, kolikor rabi za kritje stroškov. Kje bo pa dobil še za seme in za preživljanje družine. Pomoč bi bila nujno potrebna! V taki stiski že dolgo niso bili kmetje kot letos.

— **Delo olepševalnega odbora.** Olepševalni odbor v Višnji gori je že začel z delom pri cerkvi sv. Ane sredi mesta.

— **Nova motorna brizgalna.** Prostovoljno gasilno društvo Križka vas pri Višnji gori je kupilo novo brizgalno s 17 do 18 k. s. Kupilo jo je od Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani.

Trbovlje

— **Bolniška kontrola članov bratovske skladnice.** Ker nekateri člani bratovske skladnice niso navedli točnega stanovanja, tako da jih bolniški kontrolor ni mogel pri kontroli najti, je uprava Bratovske skladnice izdala razglas, v katerem odreja, da morajo člani pri izdaji bolniškega lista navesti vedno točen naslov ter vsako spremembo stanovanja takoj prijaviti bodisi ambulanci ali pa pisarni Bratovske skladnice. V nasprotnem slučaju se bo smatralo, da se član, ki ne navede točnega stanovanja, nameroma odteguje bolniški kontroli ter s tem oškoduje bolniško blagajno. Proti takim članom bo uprava bratovske skladnice v bodoče brez izjeme postopala po predpisih čl. 64 pravilnika Bratovske skladnice, ter se mu bo z dnem, ko ga kontrola ni našla na določenem stanovanju, ukinejo vse davjate iz bolniške blagajne.

— **Rudarske podpore.** V smislu sklepa odborove seje II. skupine rudarske zadrage se bodo od 1. avgusta t. l. naprej delile podpore iz drobižnega fonda vsak terek ob 16. uri v prostorih Rudarskega doma. Odbor opozarja upravitelce, da se točno drže prednjega sklepa.

Kočevje

— **Senzacije.** V soboto se je prvič zavrtelo »orjaško kolo«, ki smo ga letos videli tudi na ljubljanskem velesjemu. V Kočevje je prišlo za proslavo 600letnice. Kolo je postavljeno na slavnostnem prostoru. — Nedaleč oddal, na šolskem travniku se je utaboril cirkus »Arenac«. Ta se pa zdi Kočevjarjem vseeno malo premajhen, tako da se predstava v soboto zvečer ni mogla vršiti, ker ni bilo ljudi. Ta teden pride še nekaj atrakcij, ki so se sijajno obnesle celo na ljubljanskem velesjemu.

— **Sirote.** Mestna občina je dala v oskrbo v ljubljanski Dečji dom tri zapuščene otroke. Mati jim je umrla spomladi, oče je pa odšel po svetu in se ni več oglasil. V zadnjem času so bili pri stari materi, ki jih pa tudi ne more vzdrževati. Za rudniške otroke bi bila nujno potrebna dobro organizirana javna akcija, ki naj bi se izvedla pod vodstvom mestne občine.

— **Nova avtobusna zveza.** Znana ljubljanska pravoziška družba Pečnikar otvori začetkom avgusta redno avtobusno zvezo Ljubljana—Kočevje—Sušak.

Bela Krajina

— **Toča.** Pri nas v Beli Krajini je že tako: Če ni suše, je pa toča, včasih pa še kar oboje. Nekaj let sem smo imeli sušo; letos ni suše, pa nas je že zgodaj začela obiskovati toča, ki nas itak skoro vsako jesen obišče in udari po našem najbolj občutljivem mestu: vinogradu. Vino že tako težko prodamo in še po ceni ga damo, pa še to nam vedno vsaj deloma pokonča toča — in nam uniči s tem naš glavni vir dohodkov. Tudi zadnjo soboto je od sicer Mirne gore (kakor pravijo) prihrumelo in od postaje Semič preko Višnjega vrha do Adlešič je steklo polovico pridelkov naše trte. Nimamo sreče letos z njo. Prejšnja leta pa je na nekaterih krajih potolklo kar za par let, lani je poleg drugega pritisnil v nekaterih predelih tudi mraz. Pšenica je bila že pospravljena, drugim pridelkom pa toča zaenkrat ni škodovala, čeprav jo je bilo vse belo in je padala pol ure.

— **Cestariji** so pri nas veliki reveži. Cele mesece niso dobili plače. Upali so, da že pride in da bo večja kakor v Dravski banovini — pa so dobili po 600 Din brez razlike. Pri tem je treba namreč vedeti, da so imeli do 1000 Din.

Sport

Prvenstvo Dravske banovine v plavanju.
Ilirija pridobila štiri prvenstva.
Primorje dva.

Velik napredek naših plavčev.

V nedeljo se je nadaljevalo poudarjeno prvenstvo v plavanju. Tekmovanje se je zaključilo z izjemo točke 1500 m prosto seniorji, ki pa ne more vplivati na končni rezultat. Priznati se mora, da je bila organizacija brezhibna, jurijska je delovala zelo širokogrudno: parkrat bi bila diskvalifikacija radi nepravilnega plavanja povsem upravičena, vendar se ni postopalo po suhih paragrafi, kar je predvsem zasluga predsednika juryje inž. Debelaka.

Tekmovanje je bilo izredno zanimivo. Doseženi rezultati pričajo, da je napravil naš plavalni sport velikanski korak naprej. To velja zlasti za naše juniorje in juniorke, ki prav nič ne zaostajajo za svojimi obmorskimi kolegi. Državno prvenstvo pričakujemo lahko mirnim srcem, saj so rezultati taki, da bi v lanskem državnem popolnoma zadostovali za večino prvih mest. Zboljšanih je bilo več jugoslovanskih rekordov ter velik del poudarjenih. Predvsem moramo omeniti mladega fenomenalnega Wilfana, ki s svojimi časi v Jugoslaviji nima konkurenta.

sojenja g. Esapovića pravcata farsa. Primorje je s tem postalo ponovno prvak v seniorskem waterpolu.

Popolne so se tekme nadaljevale.

4x50 m prosto juniorke:

1. Ilirija I (Zalokar, Demšar, Bradač, Lampret) 2:51.2, 2. Ilirija II (Sever M., Wohlfahrt, Fritsch, Jenko) 2:52, 3. Primorje I, 4. Prim II, 5. Prim. III, 6. Ilir. III. Točke I. 44, P. 20; stanje: I. 237, P. 147.

3x100 m mešano juniorji:

1. Primorje I (Kukovec, Wilfan, Tuma) 4:16.9 pods. rek., 2. Ilirija I (Stegnar, Zirovnik, Lavrenčič) 4:19, 3. Ilirija II, 4. Prim. II, 5. Ilir. III, 6. Prim. III. Točke: P. 34, I. 30; stanje I. 267, P. 181.

100 m prosto seniorke:

1. Prekuh 1:50.7, 2. Ogrin 1:52.5, 3. Medved, 4. Spinčič, 5. Jenko, 6. Novy (vse P.). Stanje: P. 215, I. 144.

100 m prosto seniorji:

1. Jenko (I) 1:12.7, 2. Tuma (P) 1:16.4, Otruba (I), 4. Gaberšek (P), 5. Erbežnik (P), 6. Medved (P). Točke: I. 18, P. 14; stanje P. 229, I. 162.

100 m prosto juniorke:

1. Lampret (I) 1:27.7 pods. rek., 2. Bradač (I) 1:32.2, 3. Fritsch (I), 4. Wohlfahrt (I), 5. Hock (P), 6. Prekuh (P). Točke: I. 29, P. 3; stanje I. 206, P. 184.

Levo zgoraj: Sicherl, zmagovalac pri skakanju juniorjev. V sredi: Kordelič skače. Spodaj: Kordelič, zmagovalac v skoku.

Radi spremenjenega načina tekmovanja je bilo na razpolago 6 prvenstev. Od teh si je priborila Ilirija 4 in sicer: v juniorskem plavanju s 311 : 201 točki, v juniorskih skokih s 47 : 10, v juniorskem waterpolu in v seniorskih skokih s 76 : 1; Primorje je doseglo 2 prvenstva: v seniorskem waterpolu in v seniorskem plavanju s 271 : 210 (nevšeito 1500 m prosto, kar bo le neznatno spremenilo razmerje točk).

Sodniki v waterpolu niso zadovoljili, predvsem je bil skrajno slab g. Esapović iz Zagreba, ki ima glavno zaslugo, da je prišlo med zelo številnimi gledalci do burnih scen in ogorčenih protestov.

Radi boljšega pregleda navajamo sobotno stanje točk: v seniorskem plavanju 127 : 84 za Primorje in v juniorskem plavanju 77 : 51 za Ilirijo. V nedeljo so se vršile samo finalne točke.

4 x 50 m prosto juniorji:

1. Primorje I (Tuma, Maier, Jandl, Wilfan) 2 : 11.8 podsavezni rekord, 2. Ilirija I. (Kodre, Fritsch, Zirovnik, Lavrenčič) 2 : 13.3, 3. Ilirija II, 4. Primorje II, 5. Ilirija III, 6. Primorje III. Točke: P. 34, I. 30; stanje: I. 107, P. 85.

3 x 50 m mešano juniorke:

1. Ilirija II (Sever M., Dolencec, Jenko) 2 : 13.7 podsavezni rekord, 2. Ilirija I (Wohlfahrt, Lampret, Bradač) 2 : 14.8, 3. Ilirija III, 4. 5. in 6. Primorje. Točke: I. 52, P. 12; skupno I.159, P. 97.

3 x 100 m mešano seniorke:

1. Primorje I (Prekuh, Jenko, Medved) 5 : 46.6, 2. Primorje II, 3. Ilirija. Točke P. 42, I. 10; stanje: P. 169, I. 94.

400 m prosto seniorji:

1. Turnšek (I) 6 : 40.2, 2. Otruba (I) 6 : 47.9, 3. Tuma (P), 4. Gaberšek (P), 5. Jesih (I), 6. Jenko (I). Točke: I. 24, P. 8; stanje: P. 177, I. 118.

200 m prsno seniorji:

1. Grilc (I) 3 : 27, 2. Bradač (I) 3 : 34.8, 3. Kolar (P), 4. Liška (I), 5. Volkar (I), 6. Ogrin (P). Točke: I. 26, P. 6; stanje: P. 183, I. 144.

100 m prosto juniorji:

1. Wilfan (P) 1 : 07.1, 2. Lavrenčič (I) 1 : 17.6, 3. Zirovnik (I) 1 : 17.8, 4. Tuma (P), 5. Fritsch (I), 6. Kodre (I). Točke: I. 16; stanje: I. 175, P. 113.

100 m hrbtno juniorke:

1. Prekuh (P) 1 : 41.8 podsavezni rekord, 2. Lampret (I) 1 : 41.9, 3. Wohlfahrt (I) 1 : 44.5 (vse tri boljše od jugoslovanskega rekorda, ki ga ima Treo (P) s 1 : 44.8), 4. Dolencec (I), 5. Kušej (I), 6. Otruba (P). Točke: I. 18, P. 14; stanje: I. 193, P. 127.

Skoki s stolpa seniorji:

1. Kordelič 90.40, 2. Strnad 87.02, 3. Čerček 74.06, 4. Trost 69.62, 5. Otruba 57.62, 6. Srebrnič 41.34 (vsi Ilirija). Točke: I. 32, P. 0.

Skoki s stolpa seniorke je odpadlo, ker ni bilo niti ene tekmovalke.

Waterpolo Primorje I : Ilirija 3 : 2 (1 : 0)
Primorje: Stofa, Erbežnik, Sketelj, Tuma, Šramel, Kolar, Gaberšek.

Ilirija: Hovar, Grilc, Jamnik, Turnšek, Payer, Otruba, Jesih.

Igra je potekla večinoma v premoči Ilirije, ki pa ni znala izkoristiti sigurnih šans. Gole to zabil za Primorje Kolar 2 in Gaberšek, za Ilirijo Otruba. Tekma je bila radi nemogočega

100 m prsno juniorji:

1. Sturm (P) 1:34.5, 2. Stegnar (I) 1:36.3, 3. Jamnik (I), 4. Kukovec (P), 5. Skrbinec (I), 6. Kurbas (P). Točke: P. 17, I. 15; stanje I. 311 P. 201. S tem je bilo juniorsko prvenstvo v plavanju gotovo in si ga je priborila Ilirija s 311 : 201.

100 m hrtno seniorke:

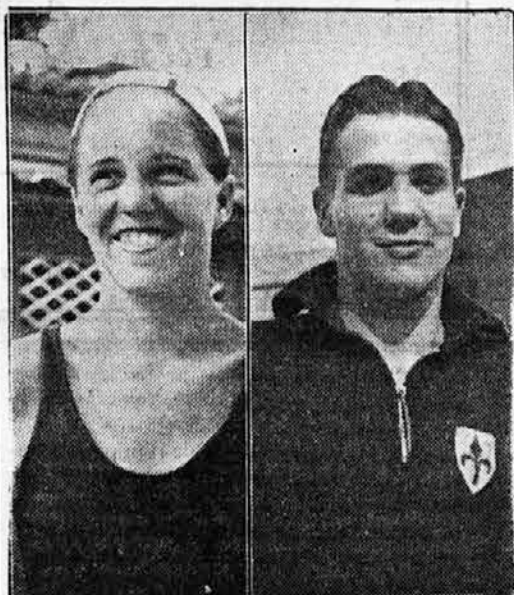
1. Jenko 1:53.6, 2. Grabrijan, 3. Ogrin (vse P.). Stanje: P. 255, I. 162.

3x100 m mešano seniorji:

1. Ilirija I (Grilc, Otruba, Turnšek) 4:22.2, 2. Ilirija II (Bradač, Medved, Jenko) 4:26.2, 3. Primorje I, 4. Ilir. III, 5. Prim. II, 6. Prim. III. Točke: I. 48, P. 16; stanje: P. 271, I. 210.

Skoki z deske seniorke:

1. Paumgarten (I) 44.86 edina tekmovalka. Točke: I. 13.

Levo Prekuhova, desno Vilfan.

Skoki z deske seniori:

1. Kordelič 155.80, 2. Čerček 100.80, 3. Antosiewicz 97.58, 4. Strnad 84.76, 5. Trost 82.12 (vsi I.), 6. Šajavac (P) 58.52. Točke: I. 31, P. 1. Skupno je dobila Ilirija 76 točk, Primorje 1 točko. Ilirija je postala prvak v seniorskih skokih s 76 : 1.

Waterpolo Primorje I : Primorje II 3 : 0

Ilirija jun. : Primorje jun. 2 : 1 (1 : 1, 0 : 0)
Povsem sigurna zmaga Ilirije, dasi je bilo treba podaljška 2x8 min. Ilirija si je s tem priborila prvenstvo v waterpolu juniorjev. Igrata za 3. in 4. mesto.

Svetovno prvenstvo v Montevideu

Obe semifinlni tekmi za svetovno prvenstvo v Montevideu sta končali z enakim rezultatom. Argentina : Zed. države 6 : 1 (3 : 1), Uruguay : Jugoslavija 6 : 1 (3 : 1). Visoka poraza sta vsekakor presenetljiva. Sodnik ni priznal regularnega gola Jugoslavije. Gledalcev 100.000. Danes se vrši finale Uruguay :

Argentina, ter Zed. države : Jugoslavija, ki Davis cup Francija : Amerika 4 : 1

V nedeljo sta se vršili še preostali single igri v finalu Davis cupa. Ze v soboto je Francija zmagala v dublu Cochet-Brugnon : Allison-Van Ryck. V nedeljo je Borotra premagal Lota, Cochet pa Tildena. Francija je s tem z uspehom branila svetovno prvenstvo v tenisu.

Tekmovanje za pokal JNS

Maribor : Primorje 6 : 1 (0 : 0)

Nedeljska nogometna tekma za pokal JNS je končala z zasluženim in upravičeno zmago Maribora, ki je s to tekmo pokazal, kaj zmora skupna igra in tehnika. Maribor igra z velikimi izgledi v nedeljo proti Iliriji.

Začetni udarec ima M. Igra se izmenoma na obeh polovinah. Opaža se celo rahla premoč

Veliki vlom in tatvine na Bledu pojasnjeni

Bled, 28. julija.

Lepi Bled ima na vrhuncu svoje letoviške sezone posebno kriminalno senzacijo. Naposled so pojasnjene vse velike tatvine, ki so bile zadnje mesece izvršene v raznih hotelih in po privatnih vilah. Tatinska družina se je specializirala samo na fino perilo, posteljno opravo in na elegantne obleke. V nemi je puščala vsako dragocenost. Vsi napor, da bi zalotili in izsledili tatinsko družino, so bili dolgo časa brez vsakega uspeha. Vlomov in tatvin so bile osumljene povsem tuje osebe, a pravi tatovi so lepo sedeli na Bledu in primerno dobro živeli, ker so znali ukradeni blago na kmetih na prav premeten način razpečavati. Ukradeni blago in perilo so navadno dali prebarvati.

Velik vlom v postajno skladišče

Skladišni delavec Alojzij Potočnik je 17. t. m. zjutraj stopil v skladišče postaje Bled - Jezero, da bi vzel večji kovčeg, ki ga je tam prejšnji dan shranil Dunajčan Alfred Spiegel. Delavec Potočnik ni nikjer našel kovčega, v katerem je bilo shranjeno fino perilo in razna obleka, kakor tudi druge potne potrebščine. Prebrskal je vse kote v skladišču, prevrgel vse shrambe, toda kovčega ni bilo nikjer. Javil je zadevo postajnačniku in prometniku. Pregledali so še enkrat in ugotovili, da je moral ponoči v njega vdreti s ponarejenimi ključi drzen in premeten vlomilec. Vlomil je v skladišče iz garderobnega in brzovoznega (carinskega) oddelka. Tu je vlomilec pobral najprej kovčeg Dunajčana Alfreda Spiegla in nato segel še po kovčegu Hansa Georgsberga iz Draždan, ki je tudi prejšnji dan tam kovčeg shranil. V obeh kovčegih je bilo samo perilo in lepa elegantna obleka. Vrednost v obeh ukradenih kovčegih je bila cenjena na 25.000 Din.

O veliki tatvini je bila obveščena tudi ljubljanska direkcija državnih železnic, oziroma oddelk železniške policije. Ta je odposlal na Bled dva organa, ki sta takoj uvedla poizvedbe, kdo naj bi bil pravi storilec.

Poizvedbe so bile dolgotrajne in prav naporene. Organa železniške policije sta preiskala vso okolico in skušala zbrati vse indicije, ki bi kazale na storilca.

Prvi sledovi v samotno hišo

Organa železniške policije sta posvetila posebno pozornost kakih 500 m od postaje Bled v smeri proti Rečici ali Vintgarju oddaljeni hišici, ki je last delavca Andreja Cundriča, zaposlenega na Jesenicah. Ta hišica stoji prav na samotni ob prijetnem gozdiču. Sum, da so Cundriči udeleženi pri vladu v kolodvorsko skladišče, se je od dne do dne bolj potrjeval. V četrtek 24. t. m. sta se organa železniške policije odločila, da s pomočjo blejskih orožnikov izvedeta natančno in temeljito hišno preiskavo pri Cundričevih. Ze zgodaj zjutraj, ko so gospodar Andrej Cundrič in njegova sinova, 20-letni Jože in 18-letni Andrej, odšli po svojem poslu z doma, sta prišla organa železniške policije z dvema orožnikoma do Cundričevih. Obstopili so takoj hišo, da ne bi mogel kdo iz hiše pobegniti. Zena Terezija je takoj zaslutila, da jim preti velika nevarnost. Zato je skušala pobegniti. Bila pa je prijeta in pridržana v hiši. Začela je tarnati in jadicovati:

»Jezus, Marija! Mi smo nedolžni in poštenti! Kaj nam hočete?«

Organi so ji kratko naznanili svojo nalogo in da bodo temeljito preiskali hišo, ker domnevajo, da se nahaja v hiši mnogo pokradenega blaga. Ze začetek preiskave je bil naravnost porazen za Cundričeve, kajti organi so našli kovčeg, ki je bil last Dunajčana Alfreda Spiegla. Poleg tega so našli tudi več svilenih servijet, ki jih je imel Spiegel seboj. V kovčegu so še dobili mnogo lepega svilenega perila, a obleko so Cundričevi že spravili v denar.

Tajno skrivališče

Hišna preiskava je trajala v prisotnosti dveh občinških mož in v navzočnosti Terezije Cundrič ves dan 24. julija, kakor tudi na sv. Jakobu dan dopoldne. Preiskava je prinesla na dan marsikatero zanimivost. Pojasnila pa je tudi marsikatero veliko tatvino na Bledu. Odkrili so zadaj za hišo, kjer so bila zložena drva, pravcato tajno skrivališče za ukradene stvari. V skrivališču je bilo shranjenih mnogo raznih predmetov, ki so izvirali iz tatvin in vlomov na Bledu.

Ko so ji preiskovalni organi predložili različne ukradene predmete, se je Terezija Cundrič začela izgovarjati, da so vse te predmete kupili na Jesenicah pri tem in tem trgovcu, druge predmete v Bohinju, tretje stvari v Ra-

P., V 26. min. nastane pred vrati P. gnječa iz katere pade po Vodebu prvi gol: 1 : 0.

Dve minuti kasneje se nudi P. krasna šansa, katero izkoristi Uršič in zabije v 28. min. neubranljiv: 1 : 1.

To stanje ostane do konca prvega polčasa. V drugem polčasu M. neprenehoma ograža vrata P. Ze v 7. min. dobi Bertonec žogo in strelja iz gnječe najlepši gol dneva: 2 : 1.

Primorje vidno popušča, medtem ko M. šele pričenja svojo običajno igro in doseže do n. ca še 4 gole. Sodnik je izključil 2 igralca Primorja radi surove igre.

Sodnik g. Wagner (Celje) je sodil strogo in objektivno. Gledalcev 600.

Rapid rez. : Maribor rez. 5 : 1 (2 : 0).

Dopoldan se je vršila tekma za pokal Ilirije: Zelezničar : Maribor 5 : 1 (2 : 0).

Ekskortiranje rodbine v Radovljico

Na sv. Jakoba dan v petek zjutraj je bila vsa rodbina odpeljana na orožniško postajo na Bled. Tam se je pričelo temeljito zasliševanje rodbinskih članov. Oče Andrej Cundrič je kmalu priznal svojo udeležbo pri vladu in tatvinah. Prav tako sta se udala brezposelni ključavničar 20-letni Jože Cundrič in njegov brat 18-letni Andrej. Duša vlomilski družini je bil pač ključavničar Jože, ki je ta posel prav dobro razumel in znal na rafiniran način odpirati razne hotele in privatne vile.

Vse pri Cundričevih zaplenjene predmete so morali naložiti kot »kmečko balo« na velik voz, ki je vse odpeljal v Radovljico.

V soboto popoldne so blejski orožniki Cundričovo rodbino eskortirali v Radovljico ter jo izročili v zapore tamošnjega okrajnega sodišča, ki je uvedlo nadaljnjo preiskavo.

Pojasnjeni vlom na Bledu

Pri aretaciji so Cundričevi priznali, da so v zadnjih mesecih vlomili še na 8 krajih. Vlomili so najprej pri trgovcu Mayerju, nato v vilo lesnega trgovca Krkoča, v stanovanje gostilničarja in trgovca Josipa Burje, v stanovanje brata ministra dr. Ivo Šveglja, v stanovanje odnosno vilo stavbenika Slaveca, v vilo Soklič, v »Toplice« in »Stadion«. Povsod so odnesli več perila, obleko in drugo primerno blago. Kolikor se sodi, so Cundričevi naredili s temi vladu vsem prizadehim strankam skupaj nad 55.000 Din škode.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 28. julija.

Na počitnicah v Ljubljani bivaajoči dijak, 13letni Milan Sevshek iz Beograda se je danes dopoldne kopal na Savi pri Ježici. Igrali so se nogomet. Neki njegov tovariš ga je sunil v levo nogo tako, da mu jo je zlomil. Sevshek je danes opoldne iskal zdravniško pomoč v bolnici.

V večah stanujoči in v pivovarni »Unions« zaposleni delavec Jakob Grad je dopoldne ob 10. padel v Komenskega ulici s kolesa ter se močno poškodoval po glavi.

Stanje 25letnega delavca Andreja Kovača je zelo opasno. V soboto po noči so ga neznan Bosanci močno pretepli. Udrli so mu prsni koš, ker so mu stopali s čevlji po prsih. Napadli so ga na Vodovodni cesti, ker jih je izzval.

Kritično je tudi stanje 30letnega delavca Janeza Ježeka, ki ga je neki kolesar napadel v Sv. Jakobu ob Savi z nožem ter ga vsega obklal. Devet težkih vbovov mu je dal v prsa, trebuh in med rebra. Ježek je popolnoma razmesarjen. Kolesarja so sicer domačini v Sv. Jakobu prijeli ter ga izročili orožnikom. Kolesarja še niso privedli v ljubljanske sodne zapore.

Primorske vesti

p Nesreča senožeškega kmeta. V petek je zadela priletnega kmeta Antona Vidmarja iz Senožeč huda nesreča. Na njivi je opravil svoje delo in se je vračal domov h kosilu. Nenadoma je začel za seboj avtomobil. Opazil je še, da se bliža z neznansko naglico, in da bi se mu bolje umaknil, je stopil z desnega roba ceste proti levemu. Toda bilo je že prepozno. Blatnik avtomobila je zadel starca z vso silo in ga vrzel ob zid poleg ceste. Nesrečnež se je ves v krvi in brez zavesti zgrudil na tla. avto pa je izginil po prašni cesti. Kmetje, ki so videli nesrečo, so pritekli ponesrečenca na pomoč in ga odnesli v vas k zdravniku. Ta ga je poslal v tržaško bolnico. Stežka bo Vidmar ozdravil, ker ima zlomljeno levo nogo pod kolonom, veliko rano na čelu, razbito spodnjo čeljust, pretresene možgane in več težjih notranjih poškodb. Avtomobila, ki je povzročil nesrečo, karabinerji zaenkrat še niso našli, čeprav jim je neki kmet povedal številko avta.

Kako so ukradli ruske šifre

Kaj so šifre? — Zaljubljena kuharica. — »Bakunin, ti si osel«

Znano je, da so si ljudje sporočali razne zaupne stvari že v starih časih s tajno pisavo, t. j. z znaki, ki sta jih poznala samo dva, pisec in prejemnik pisma ali poročila. Iz starega veka nam poročajo, da je dal neki kralj svojega sužnja obriti, na obrito sužnjevo glavo je napisal svoje poročilo, potem je počakal, da so sužnju zopet zrastli lasje, in šele potem ga je poslal k svojemu znanu, ki je sužnja zopet po glavi obriti, da je poročilo prebral.

Dandanes pa so take ceremonije preza-mudne. Zato se poslužujejo diplomati, špi-joni, trgovci itd. takozvanih »tajnih pisav« ali »šifer«. Taka »tajna pisava« obstoji v tem, da se dva dogovorita, da si bosta pi-sala n. pr. s številkami, za vsako številko pa ločita pomen te ali one črke, n. pr. 1 = a itd. Tudi črke rabijo, ampak v dru-gem pomenu, n. pr. tako, da pomeni črka »b« v pismu »r« ali podobno. Jemljejo pa za posamezne črke tudi cele skupine šte-vilk n. pr. 1479 = a (ali podobno).

Število kombinacij za posamezne črke, zloge in besede je ogromno, da si vseh znakov ne more nihče zapomniti, ker jih je preveč. Zato so vse take kombinacije, ki so določene le za določeno skupino lju-di, navadno zbrane v posebnih knjigah, ki jih imenujejo »ključ do tajne pisave« (Chiffre-schlüssel). Take »ključ« imajo samo ljudje visokega zaupanja, ki jih mo-rajo skrbno čuvati.

Sestavljati šifre oziroma »ključ« je po-sebna umetnost, še večjo umetnost pa je tak »ključ« razvozlati in na poseben na-čin dognati, kaj posamezni znaki (števike ali črke) pomenijo. To spretnost imenu-jejo »dešifriranje«.

Jasno je, da si vse države prizadevajo, zlasti v času nevarnosti, da se polaste takih »ključev«, da morejo nadzorovati »tajno« korespondenco svojih nasprotnikov. Kak-šnih metod se pri tem poslužujejo, priča sledeča dogodbica:

Okoli leta 1890. je tedanji minister za Bosno in Hercegovino Kallay ustanovil v Sarajevu poseben »politični oddelek« (taj-no državno policijo), za njenega načelnika pa je imenoval Lotarja viteza Berkasa. Te-mu je nekega dne rekel tedanji civilni pribočnik vojaškega poveljnika, da bi rad dobil v svoje roke ruske šifre; to pa se mora zgoditi popolnoma tajno, da niti vla-da niti minister ne bi »nič vedele« o tem.

Vitez Berkas je bil slučajno dobro znan s tedanjim ruskim konzulom v Sarajevu Bakuninom. Zato mu ni bilo posebno težko uganiti načrt, kako bo prišel do zaželje-nega ključa. Ruski konzul je imel slučajno prav lepo kuharico in najboljši in najspre-tnejši tajni agent je dobil nalog, naj začne ž njo ljubezensko razmerje. Agent je res začel kuharici prisegati večno ljubezen in zvestobo in na ta način si je priboril vstop v hišo ruskega konzula, seveda brez konzulove vednosti. Polagoma je dognal, da ruski konzul ne hrani »ključa« v svoji pi-sarni, ampak v svoji spalnici pod posteljo v posebni škrinji. Ko je to dognal, je moral čakati na ugodno priliko, da »ključ« ukrade.

Čakati je moral dolgo. Nekega dne pa je konzul Bakunin odpotoval s svojo rodbino za nekaj dni v Dalmacijo. To priložnost je agent takoj izkoristil in je hodil h kuha-rici noč za nočjo, dokler se mu res ni po-srečilo ukrasti dragocene škrinje. Lju-bezni željna kuharica ni seveda nič opa-zila.

Težava pa je bila s tem, kako bi spravi-li »ključ« zopet nazaj, da ne bi prišlo do kakakega neprijetnega škandala. Ključa pre-pisati ni bilo mogoče, ker je bil preobši-

ren. Zato so cel dan fotografirali stran za stranjo, zvečer pa je spretni agent postavil original zopet tja nazaj, kjer ga je bil ukradel.

Ko pa se je konzul vrnil, je vendarle opazil, da v njegovem stanovanju ni vse v redu. Govoriti so začeli tudi, da je bilo pri konzulu vlomljeno (te govorice je poli-cija sama širila). Ni pa mogel konzul nič dognati, da bi mu bilo kaj ukraden. Šel pa je vseeno k civilnemu pribočniku ba-ronu Kutscheri, da se pritoži, a ne proti policiji, ampak proti nekemu visokemu uradniku, katerega je dolžil, da je velik njegov nasprotnik in da vedno proti njemu intrigira in špijonira. Baron Kutschera se-veda »ni nič vedel«, poklical pa je k sebi Berkasa, ki je Bakuninu zatrjeval, da bo vse storil, da se »tajinstvena zadeva« uredi in pojasni.

Konzul Bakunin pa je afero javil tudi na Dunaj ruskemu generalnemu konzulu Gubastovu. Tega so se vsi silno bali. Gu-bastov se je takoj odpeljal v Sarajevu, da preišče stvar na licu mesta. Ko je baron Kutschera zvedel za prihod Gubastova, je naprosil Berkasa, naj se on z njim pogaja — on sam se mu ne čuti kos...

Gubastova so takoj odpravili k Berk-su, češ da je on kot policijski ravnatelj o za-devi najbolje informiran. Bakunin je vpri-čo Berkasa povedal, kar je vedel, nakar je začel govoriti Berkasa, da je dal takoj, ko je za stvar zvedel, vpeljati natančno preiska-vo, ki je dognala, da je zares hodil »neki subjekt in individije« h konzulovi kuharici, a ukradenega da ni bilo po poizvedbah policije nič. Ti nočni obiski so dali povod govoricam o vladu. Tisti »subjekt« je že zaprt.

Po tem »uradnem« pojasnilu se je obr-nil Gubastov proti Bakuninu z besedami: »Bakunin, ti si osel«

Fotografirani kljub pa so poslali na Dunaj.

Car Nikolaj in »car« Tolstoj

Kakor znano, je dala sedanja ruska vlada od-preti vse tajne arhive iz caristične dobe in je povabila znamenite učenjake, da arhive pregle-dajo in vsa tvarino uredijo za objavo. To ogromno delo še ni končano, pač pa je zbranega nekaj za kulturo in literaturo važnejšega gradiva, ki ga izdaja ruska državna založba.

V tej založbi je nedavno izšla knjiga z naslo-vom »Lev Tolstoj in samodržstvo«. Knjigo je pri-redil M. P. Apostolov. Ta knjiga nas seznaja na podlagi tajnih in zaupnih spisov z doslej nezanimimi podatki iz Tolstojevga življenja, in opisuje, kako so Tolstoj šikanirali ne le nižji policijski uradniki, ampak tudi najvišji dosto-janstveniki. Shranjeni dokumenti dokazujejo ne-prestani strah ruske cerkvene in posvetne gosposke pred močjo pesnikovo, ki jo je užival po celem svetu, in dokazujejo dalje, da je bil tudi Tolstoj nedotakljiv v deželi, kjer je bil po za-konu nedotakljiv le en sam človek, namreč car.

Kako močno in mogočno stališče je zavzemal Tolstoj v caristični Rusiji, najboljše dokazuje dnevnik znanega panslavista Suvorina, kjer stoji to-le: »Mi imamo dva carja: Nikolaja in Tolstega. Kdo od obeh je močnejši? Nikolaj ne more Tol-stemu nič in ne more omajati njegovega pre-stola; Tolstoj izpodkopava brez dvoma prestol in dinastijo. Tolstega so prekleli in izobčili, od-govor na ta čin pa je objavilo inozemsko časopisje. Le naj se kdo predrzne Tolstega se do-takniti! Ves svet bo zakričal in naša uprava bo odnehala.«

Tolstoj je res dostikrat čutil, kaj se pravi cen-zura. Tudi hišnih preiskav in opazovanj je bilo dovolj. Toda vse to ni moglo omajati njegovega

iskovali, če niso v arhivih ti odtisi.

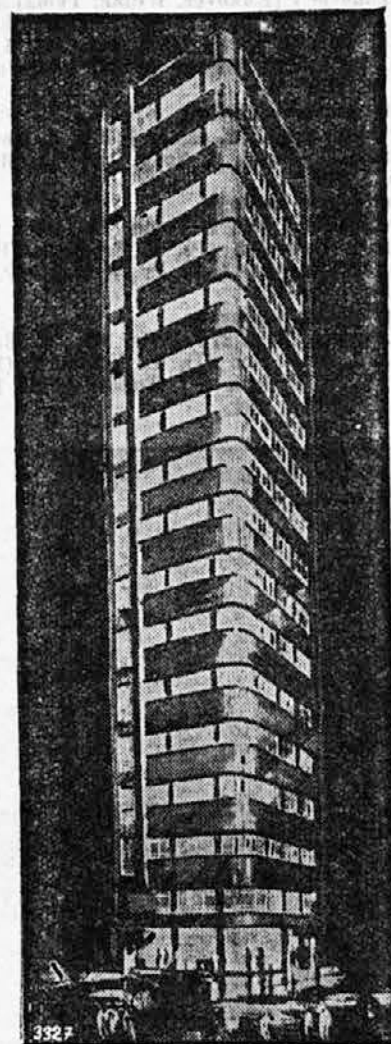
Med tem so v največji tajnosti preiskovali v stanovanju gospe Dore Diamond, če ni ta mor-da v kakršnikoli zvezi z umorom. Pri tem so ugotovili, da ima gospa Diamond v Westend-banki odprt račun. Oba njena sinova, 28letni Morris in 22letni Jožef sta prišla dostikrat v banko in vložila denar.

Gospa Diamond je bila lastnica Diamon-dove tovarne za zaboje. Oba njena sina sta bila zaposlena v tovarni.

Pri tej preiskavi je policija nadalje ugotovi-la, da je starejši sin gospe Diamond, Morris, prišel že večkrat v nasprotje z zakonom in bil tudi že aretiran. Junija meseca lanskega leta ga je prišla policija za vrat vsled nedovolje-ne nošnje orožja. Ravno tako je bil vsled iste stvari in vsled tatvine avtomobila zaprt v Con-necticutu. V avgustu leta 1923. je bil zopet are-tiran. To pot je bil obtožen vsled dejanskega napada in ropa. Vsled pomanjkanja dokazov pa so morali obtožnico umakniti.

V tem se je tudi že izvršila obdukcija umor-jenih blaginjskih slug. Kakor so ugotovili, je bil Langhlin zadet v prsa od 45 milimetrske krogla v prsa. Krogla je prebila desno pljuča in je v hrbtu zopet izstopila. V podlogi suknje so našli kroglo. Pri Barlowu se je ena od treh krogel, ki so ga zadele, odbila od njegove ure. Vse tri krogle so imele različen kaliber; dve sta bili 32 milimetrski in sta bili na vrhu za-rezani. Prva od teh je razbila uro, druga je zadela desno lice in je po požiralniku vdrila v

»carstva«. To izjemno stališče so morali oblast-niki kar trpeti in prenašati. Ko so opozorili car-ja Aleksandra III., kakšno zmešnjavo dela Tol-stejeva propaganda proti cerkvi med ljudmi, je car rekel: »Prosim, da se Tolstega nihče ne do-takne. Meni niti na misel ne pride, da bi delal iz njega kakšnega mučenika, da bi si nakopal na glavo sovraštvo vsega sveta. Če je kriv — to-liko slabše zanj.« Pri tem ukazu je tudi ostalo. Pač pa so preganjali njegove pristaše, kar je Tolstega bolelo, njegovih protestov pa »so uvaževali. Njegova dela so ostala prepovedana, širila so se pa tem bolj v prepisih.

Prvi nebotalnik v Newyorku, ki bo zgrajen iz samega jekla, ki ne rjavi. Stene bodo samo 10 centimetrov debele.

Iz zavarovalne prakse

Življenje je zelo pisano in raznolično in tako se nam kaže življenje tudi v zavarovanju, zla-sti v Ameriki, kjer je skoro ni življenjske za-deve, ki ne bi bila zavarovana.

Zavarovanje se je razvilo iz zelo primitivnih začetkov do silne zapletenosti, ki prevzemajo na sebe riziko na vse dogodke v življenju. Zato so se tudi metode zavarovanja, ki se je pri-čelo v sredji 17. stoletja, pa vse do danes zelo menjale.

Leta 1661. je dobil župnik William Asheton v Londonu v svoje roke neke zapiske trgovca

z zelenjavo Johna Granta, kjer so bili napisani vsi življenjski podatki njegovih številnih znan-cev, zlasti dnevi rojstva in smrti. Na podlagi teh zapiskov je začel župnik tako za igračo ra-čunati, kako dolgo človek povprečno živi in ti računi so prvi podlaga »zavarovalne mate-matike«. Preteklo pa je 90 let, predno je bilo ustanovljeno prvo društvo za zavarovanje u-liv in sirot, ki je bilo ustanovljeno leta 1699.

Velike zavarovalne družbe zavarujejo dan-danes vse, tako da se človeku zdi, da se bri-gajo te družbe res za vsako, tudi najmanjšo stvarico v človeškem življenju. Tu so najprej gledališki igralci, ki so odvisni od svojega te-leša, in zato ti radi zavarujejo za visoke svote vse dele telesa, ki so važni v njihovem poklicu. Ameriška gledališka igralka Betty Gorden, ki slovi zaradi svojih lepih zob, ki pa jih zna tudi spretno kazati, se je dala zavarovati proti iz-gubi zob na 50.000 dolarjev. Igralka Croen Stone je cenila vrednost svojih nog na 100.000 dolarjev, Korina Grifitova pa, ki jo slišimo tudi v zvočnem filmu, je dala zavarovati svoj glas za 1 milijon dolarjev. Pevka Cavalieri je zavarovala svoje grlo na pol milijona dolarjev, igralka Fay Marbe pa, ki očarava občinstvo s svojim nasmeškom, je dala zavarovati svoj na-smeh na 50.000 dolarjev.

Čudne stvari zavarujejo filmski igralci. V New-yorku so priredili razstavo, kjer je bil raz-stavljen ves gledališki oziroma filmski inven-tar in garderoba najslavnejših filmskih umetni-kov. Naravno je, da se je dala razstava zavar-o-vati proti ognju in vladu. Tu so zavarovali znane dolge »hlače na harmoniko«, v katerih nastopa Charlie Chaplin, potem njegove ogrom-ne čevlje in ozki suknjič in mali njegov klobu-ček za 16 milijonov dolarjev. Znana velika očala, ki jih nosi Harold Lloyd, so zavarovali za 8 milijonov dolarjev, priprost slamnik na tej razstavi pa za 17.000 dolarjev. Je to navaden slamnik kakor vsak drugi, nosil pa ga je na-po-vodovalec radio-costale v Filadelfiji. Znamenit pa je ta slamnik zato, ker se nahaja na njem več kot 1000 podpisov imenitnih oseb, katerih podpise si je napovedovalec izprosil vselej, predno so začeli posamezniki govoriti v radio-aparat. Na tem slamniku so podpisani Edison, Ford, znani bokser Dempsey itd.

Tudi svoje živalske ljubljence imajo nekateri ljudje visoko zavarovane. Filmski igralec Bu-ster Keaton, ki si je za neke svoje predstave zdresiral neko kravo, je to kravo dal zavarovati za 100.000 dolarjev. Neko mačko brez repa, ki so jo prepeljali iz Amerike na mačjo razstavo na Dunaj, so zavarovali proti nezgodam na pre-vozu za 20.000 angleških funtov. Francoska igralka Lauthy je imela psa-hrta, ki ga je po-vozil avtomobil, ona pa je dobila zanj zavarovalnino 1 milijon frankov. Neka godba na An-gleškem pa ima kanarčka, ki ob spremljevanju godbe prav lepo poje. Ta kanarček je zavarovan za 5000 angleških funtov.

Zavarovani pa so v Ameriki tudi tihotapci alkohola za slučaj zapora. Tako si preskrbe obratni kapital za nadaljnje tihotapljenje, čim so zopet svobodni.

Tudi Napoleon Bonaparte se je dal zavarovati l. 1813. pri veliki angleški zavarovalni družbi Lloyd. Originalna zavarovalna listina je še ohranjena.

Potresno ozemlje v Italiji.

Alan Hynd:

Dvojni umor na visoki železnici

III.

»Gospoj Dori Diamond.«

»In kje stanuje?«

»Stanuje tu v Brocklynu, 84. cesta št. 1959.« Ta podatek je seveda takoj silno zanimal po-litijske uradnike. Hiša gospe Dore Diamond je bila torej oddaljena od Westend-banke komaj dva hišna bloka. Med tem pa so drugi uradniki z zaslišanjem zamorskega šoferja Louisa Stelle-ja in raznih drugih oseb, ki so bili za časa aten-tata v bližini postaje visoke železnice, dobili razne podatke o morilkah in sestavili opis obeh oseb. Policijska centrala je nato objavila ta opis, ki se je glasil:

Št. 1.: Okoli 30 let star, okoli 1-78 m velik, temne polti, posebno značilni sta močni pod-čonci. Obleka: rjav mehak klobuk, rjav po-vršnik.

Št. 2.: Okoli 40 let star, majhen in čokat, okroglega, polnega in rdečkastega obraza. Imel na sebi svetel površnik in rjav, mehak klobuk.

Št. 3.: Šofer je imel svetlo obleko in sivo čepico.

Strokovnjaki so preiskali odtise prstov pri umoru uporabljenega avtomobila. Ugotovili so, da so ti odtisi jasni in da je po njih mogoče ugotoviti morilce. Takoj so napravili povečave odtisov, nakar so v kriminalnem arhivu pre-

pljuča, tretja krogla pa, ki je imela kaliber 45 mm je najprej razbila levo roko žrtve in nato obšla v prsih.

Le redko je katerikoli umor njujorško jav-nost tako razburil, ko sedanji. Barlowa so po-kopali z vsemi častmi, ki gredo zaslužnemu po-liciistu. Ravno tako pa so se pripravljali bivši udeleženci vojne, da sprejmo svojega tovariša z največjimi častmi k večnemu počitku.

Se isti popoldan, ko se je umor izvršil, sta dva policijska uradnika, preoblečena v trgovce, prišla v pisarno trdke Diamond Box Company in tako mimogrede povprašala po Morrisu Dia-mondu.

Gospoda Diamonda ni v trgovini; je dejal Leonard Saks, vodja prodajnega oddelka.

»Ali morda veste, kdaj se vrne?«

»Nimam niti najmanjšega pojma.«

»Ali je bil danes že tu?«

»Da, okoli osmih dopoldne se je za trenutek pokazal, je pa že po četrty uri odšel. Njegov brat Jožef je tu. Ali želite z njim govoriti?«

»Nec, je dejal eden od uradnikov. Z Morri-son smo se pogajali glede nekega naročila. Jutri se morda zopet oglasimo tu.«

Drugi kriminalni uradniki so zopet nekaj kilometrov daleč okoli kraja, kjer se je izvršil zločin, preiskali vse avtomobilne garaže. Tako so obiskali tudi garažo neke gospe Lipinske v Besenhurtu. To je predmestje Brocklyna, v ka-terem je stanovala tudi gospa Diamond. Vprašali so gospo Lipinsko, če ni v njeni garaži tudi neki rjav avtomobil. Ona je pritrdila. Na

vprašanje, kdo je avtomobil pripeljal v njeno garažo, je dejala, da Morris Diamond in njen brat Jožef.

»Ali je voz sedaj v garaži?«

»Da«, je odgovorila gospa Lipinska brez pre-vdarka. Po voz so prišli okoli osme ure zjutraj in eden od bratov Diamond ga je okoli devete ure zopet pripeljal nazaj v garažo. Od takrat ni več prišel voz iz garaže.

Umor pa se je izvršil šele po deseti uri.

Ko so vstopili kriminalni uradniki v garažo, so tam v remisi našli zaprt in kostanjevo-rjavo lakiran voz.

V policijski centrali tudi niso držali roke kri-žem. Neki uradnik, ki je vodil preiskavo t umoru, je predlagal, da bi primerjali odtise prstov v avtomobilu z odtisi Morrisa Diamonda. Njegove odtise je policija itak imela v svojih arhivih.

Ko so to primerjanje izvršili, so dognali, da so odtisi isti. To presenetljivo odkritje pa so skrbno čuvali pred javnostjo. Policiji namreč ni bilo znano, kje se Morris Diamond nahaja. Računati je morala s tem, da bi Diamond takoj pobegnil, kakor hitro bi prišla vest v liste. Bil pa je še drug vzrok, da ni policija takoj ob-javila svojega odkritja. Policija je bila namreč prepričana, da niso bili samo v tiralnici ome-njeni trije ljudje zapleteni v zločin. Očitvidci so sicer videli le tri ljudi, toda iz vsega je bilo jasno, da so ti trije morali imeti saj še ne-koga, ki je bil na straži. Zato je bilo nujno, da policija svojih kart ne razkrije.

Določila o uradnih ob- računskih tečajih

Ker se vrednost papirjev, izdanih na podlagi zlata ali tujih valut, izpreminja, je ministarstvo financ v svrhu pravičnega plačevanja po zakonu o taksah in določitve prejemkov s svojim sklepom pod br. II/97.264 dne 22. julija 1930 določilo teče tečaje, po katerih se morajo vsa plačila, glaseča se na zlato ali tuji denar, obračunavati v vrednost dinarja in se v tem razmerju morajo vršiti plačila taks po zakonu o taksah in odrediti plačila pri sojenju.

1. napoleonor 218 Din, 1 zl. turška lira 247 dinarjev, 1 britski funt 274-40 Din, 1 amer. dol. 56-40 Din, 1 kanadski dolar 56-10, 1 nemška zl. marka 13-50, 1 poljski zl. zlot 6-35, 1 avstr. šil. 8 Din, 1 belg. belga 7-90 Din, 1 madž. peng 9-90 Din, 1 brazilski milreis 6-35, 1 egipt. funt 281-50 Din, 1 urugv. peso 51 Din, 1 argentinski peso 20-50, 1 turška papirnata lira 26-80 Din, 100 turških pap. piastrov 26-80 Din, 100 zl. fr. 1096 Din, 100 fr. fr. 222 Din, 100 švic. fr. 1096 Din, 100 ital. lir 295-40 Din, 100 hol. gold. 2270 Din, 100 rom. lejev 33-53 Din, 100 bolg. levov 41 Din, 100 danskih kron 1511 Din, 100 švedskih kron 1516-50 Din, 100 norveških kron 1511 Din, 100 španskih drahem 73-10, 100 češkoslovaških kron 167-30 Din, 100 finskih mark 142 Din, 100 letonskih latov 1086-85 Din.

Vse to velja od 1. do 31. avgusta 1930 in se je treba po tem ravnati v tehle primerih:

1. Pri prejemanju zvenečega zlata, napoleonorov in zlatih turških lir pri državnih blagajnah, pri plačevanju davkov in drugih državnih dajatev.

2. Pri plačevanju taks, o čemer bo davčni oddelek izdal potrebna navodila.

3. Pri obračunskih tečajih pri angažiranju in izdajanju po proračunu za leto 1930/31. Pri vseh državnih izplačilih v tujih valutah.

4. Pri sprejemanju v kavejio obveznic naših povojnih državnih zunanjih posojil v zlato, 7% in 8% posojilu Blair and Co in 7% državnem hipotekarnem posojilu, izdanem v Newyorku za preračunavanje dolarja v dinar.

Gospodarske vesti

Naš izvoz sadja v Nemčijo. Naši izvozniki sadja so dobili velika naročila za dobavo svežega sadja za Nemčijo. Nemški trgovci so naše izvoznike opozorili, naj pri sadju posebno pazijo na pakovanje in na kvaliteto, ker se je prejšnja leta dogodilo, da so posamezni izvozniki v tem oziru grešili. To pa škodi ugledu in cenam našega svežega sadja. Izvozniška družba bo skrbela, da se vsi transporti svežega sadja v bodoče pregledajo po zastopnikih teh društev. Nemčija je velik konsument našega sadja, zlasti jabolk, suhih sliv in marmelade. Na stotine vagonov se vsako leto izvozi v Nemčijo, moglo pa bi se izvoziti na tisoče vagonov, če bi se bolj pazilo na sortiranje in pakovanje.

Prodaja starega papirja. Dne 16. avgusta t. l. se bo vršila pri Središnjem stovarišču materiala v Subotici ofertalna licitacija glede prodaje 55.000 do 60.000 kg starega papirja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani).

Oddaja zakupa trgovskih lokalov v palači »Ljubljanski dvor« v Ljubljani se bo vršila potom licitacije dne 15. avgusta t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Sovjetski žitni izvoz. Sovjetska Rusija je prodala za mesec avgust preko 1 milijon meterskih centov žita poednim evropskim državam.

Zakon o davčnih popustih tujko-prometnim institucijam. V finančnem ministarstvu je bilo danes dokončano delo o sestavljanju zakona o davčnih popustih, ki naj bi se dovolili društvu »Putnik« z namenom, da se olajša naš potniški in turistovski promet. Od 1. januarja letos do 1. januarja 1933 se zmanjšajo društvene in samoupravne pristojbine za 75%, od leta 1934 do 1937 za 50%, od leta 1938 do 1941 pa za 25%. Razen tega je društvo oproščeno vseh reklamnih taks.

Krediti agrarne banke. Na včerajšnji seji glavnega odbora privilegirane Agrarne banke so bili naslednji krediti: 246 hipotekarnih kreditov v znesku 7.282.500 Din, 844 zadružnih kreditov v znesku 2.824.400 Din in 1 menični kredit za 6000 Din, skupno je bilo dovoljenih za 10.112.900 kreditov.

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 8. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov vijakov, 700 kg žarnikov. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 30. julija t. l. ponudbe glede dobave 500 kg katrana; do 6. avgusta t. l. pa glede dobave 2000 kg tovozne masti, 100 kg kolofonije, 250 steklenic sidla, 20 škatelej rujave masti za parkete, 50 kg angleškega cinka, stauferjevih mazalic, ključev, raznih žebeljev, balat-jermen, 1000 kg svinca, 50 kg gumijevih plošč, raznih vijakov in drugega orodja. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. julija t. l. ponudbe glede dobave 300 kg rafiniranega petroleja, do 7. avgusta t. l. pa glede dobave 2700 kg vijakov z maticami, 1500 kg kovanih žebeljev, 3000 komadov groverjevih obrobov in 800 m jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 4. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 5 komadov navadnih preizkuševalcev za električne vžigalnike in 50 zavrtkov svetlopišnega papirja »Ozalide«. — Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 5. avgusta t. l. ponudbe glede dobave naprav za obvarovanje kotlov od kotlovnega kamna. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri gradbenem oddelku iste direkcije).

Borzna poročila

dne 28. julija 1930.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 28. julija. Amsterdam 22-70, Berlin 13-4750, Bruselj 7-8915, Budimpešta 9-8716 do 9-9016, Curih 1094-40—1097-40, Dunaj 7-9533 do 7-9833, London 274-54, Newyork 56-19—56-39, Pariz 221-92, Praga 166-84—167-64, Trst 295-48.

Zagreb, 28. julija. Amsterdam 22-67—22-73, Dunaj 795-33—798-33, Berlin 13-46—13-49, Bruselj 789-15 bl., Budimpešta 987-16—990-16, Milan 294-381—296-381, London 274-14—274-94, Newyork kabel 56-30—56-50, Newyork ček 56-19 do 56-39, Pariz 220-92—222-92, Praga 166-84—167-64, Curih 1094-40—1097-40.

Beograd, 28. jul. Amsterdam 22-67—22-73, Berlin 13-46—13-49, Dunaj 795-33—798-33, Budimpešta 987-16—990-16, Curih 1094-40—1097-40, London 274-14—274-94, Milan 294-35—296-35, Newyork 56-19—56-39, Pariz 220-92—222-92, Praga 166-84—167-64.

Dunaj, 28. jul. d. Berlin 168-91, Amsterdam 284-70, Kopenhagen 189-55, Stockholm 190-15, Newyork 707-30, London 34-4288, Pariz 27-31, Bruselj 98-95, Praga 20-9625, Beograd 12-54, Budimpešta 124, Bukarešta 4-2088, Varšava 79-34, Sofija 5-1275, Milan 37-04, Curih 137-43.

Curih, 28. julija. Beograd 9-125, Pariz 20-25, London 25-0575, Newyork 514-675, Bruselj 72, Milan 26-97, Madrid 58-25, Amsterdam 207-10, Berlin 122-95, Dunaj 72-745, Sofija 3-735, Praga 15-26, Varšava 57-75, Budimpešta 90-225.

Vrednostni papirji.

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 28. julija. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88-5 (88), vojna škoda ar. 437-50—438, vojna škoda kasa 437—438, voj. škoda avgust—september 437—439, december 437-75—438-50 (440, 439, 438-50, 438), 4% agr. obv. 54-75—55-50, 7% Bler. pos. 86-75—87-75, 8% Bler. pos. 97-50 do 98-25, 7% pos. hipot. 85—86-50. — Banke: Prašteditona 905—910, Udružena 190-50—191, Ljublj. kred. 122 d., Medjunarodna 62-50 d., Narodna banka 8250—8500. — Industrije: Sečerana Osijek 316—320, Trboveljska 404—407, Slavonija 200 d., Vevče 125 d.

Beograd, 28. jul. 7% invest. pos. 91-50, 4% agrar. obv. 56—57, 7% Bler 90, 8% Bler 100 do 100-75, 7% pos. drž. Hipot. b. 88—88-75, vojna škoda 453—455, ultimo avgusta 454-50, ultimo decembra 462, Narodna banka 8250.

Dunaj, 28. jul. d. Bankverein 18, Kreditni zavod 47-40, Dunav-Sava-Adria 12—, Prioritete 91-65, Ruše —, Trbovlje 50—, Leykam 4-10.

Mag. št. 18.61/30—ref. IX.

Objava

Mestna občina ljubljanska gradi zbiralni kanal na novo projektirani cesti ob tobačni tovarni. Radi prekopa Tržaške ceste za ta kanal, bo Tržaška cesta od jutri, dne 29. julija 1930 naprej za vozni promet med Langusovo ulico in Bleiweisovo cesto zaprta. Do nadaljnjega naj se vozovni promet vrši po Langusovi, Marmontovi in pa Groharjevi cesti.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 28. julija 1930.

Žitna tržišča.

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrsta, brez prometa.

Novi Sad, 28. julija. Ječmen: baški, srem-ski 63/64 kg 115—120. — Koruza: baška, srem-ska 125—130, baška, srem-ska, ladja Dunav 125—130, baška, srem-ska, avgust 130—132-50, banatska 122-50—125, banatska, ladja Dunav, Bega 125—130. Vse ostalo neizpremenjeno. — Promet: pšenica 30 vagonov, oves 4 vagoni, ječmen 1 vagon, koruza 28 in pol vagona, moka 4 vagoni, otrobi 27 vagonov. Tendenca stalna.

Budimpešta, 28. julija. Tendenca neenotna, promet srednji. Pšenica: okt. 19-72—19-95, (19-71—19-72), marec 21-31—21-68 (21-37—21-38), maj 22. — R: okt. 13-09—13-35 (13-13—13-14), marec 14-39—14-66 (14-38—14-40). — Koruza: avg. 16-70—17-10 (16-70—16-72), sept. 17-20 Tst. avg. 13-32—14-95 (13-95—14).

Ljubljansko lesno tržišče.

Tendenca mlačna. Zaključenih je bilo 4 vagonov bukovih drv, 1 vagon mecesnovih plohov in 1 vagon smrekovih plohov.

Živinska tržišča

Dunaj, 28. jul. d. Dogon na današnji živinski trg 2237 glav goveje živine. Tendenca dnevna. Cene prvovrstnemu blagu so podražile za pet grošev, ostale kvalitete so v cenah ostale neizpremenjene, bikli so se pocenili za pet grošev pri kilogramu. Na jutrišnji trg bo po sedanjih dispozicijah prignanih 11.000 mesnih in 3.600 mastnih prašičev.

J. Hlebš

družba z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33

pleskarstvo in sobe

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

OGLAŠUJTE
v
dnevniku
JUGOSLOVAN

**Nasvete za
nove gradbe**
načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmerni ceni gradbeni arhitektonična inženjerska pisarna: Tehnični biro »Tehnac«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/1.

Naznanilo!

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

tem potom vljudno javlja cenj. vlagateljem, občinam ustanoviteljicam, častitim župnim uradom in ostalemu občinstvu, da

se preseli z dnem 1. avgusta t. l.

v nove poslovne prostore v palačo

Vzajemne zavarovalnice na Miklošičevi cesti

Ravnateljstvo

Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani

OBVESTILO

tapetniške obrti Avgust Kobilica Ljubljana

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril svojo tapetniško delavnico na Dunajski cesti št. 25

Z ozirom na večletno prakso pri najuglednejših firmah v tu- in inozemstvu zagotavljam vsakomur najsolidnejšo postrežbo in popolno zadovoljstvo.

Za cenjena naročila se najvljudneje priporočam

AVGUST KOBILICA

Vhod v delavnico
Dvofakova ulica 3 (dvorišče)

Bogu Vsemogočnemu je dopadlo poklicati k sebi našega iskreno ljubljeneega soproga, najskrbnejšega očeta in starega očeta, brata, strica, tasta in svaka, gospoda

JOSIPA BAHOVCA

bivšega veletrgovca in posestnika, občinskega svetnika itd.

ki je po kratki, težki bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, danes ob 4. uri popoldne v 79. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 30. julija t. l. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sv. Jakoba trg, št. 7, na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnika ohranimo trajno v najhvalečnejšem spominu!

V Ljubljani, dne 28. julija 1930.

Globoko žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II-No 24.859.

Razpust društva.

Društvo »Prometna zveza« v Ljubljani, skupina v Naklem, je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovin in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 21. julija 1930.

Po odredbi bana, lanski svetnik:
Mencinger, s. r.

V. No. 4432.

1760—3—3

Razglas o licitaciji

Kraljevska banska uprava razpisuje na podlagi člena 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu ter vseh njegovih poznejših dopolnitev in sprememb s skrajšanim rokom 15 dni

I. javno pismono licitacijo

za oddajo gradbenih del za ureditev cestišča z dvojno prevlakom s katranom oziroma z asfaltom na sledečih banovinskih cestah I. reda:

I. Pesnica—Sv. Lenart km 0-0 do 5-5,
II. Vojnik—Dobrna km 6 do 8,
III. Celje—Laško v predelu skozi toplice mesta Laško,

IV. Celje—Rogatec v predelu skozi zdravilišče v Rogški Slatini.

Pri tem pride do oddaje:
ad I. ca. 26,587 m² s proračunjenimi stroški Din 1.110.919-90.

ad II. ca. 7600 m² s proračunjenimi stroški Din 367.400-—,
ad III. ca. 8189 m² s proračunjenimi stroški Din 450.395-—,
ad IV. ca. 6031 m² z delnim polaganjem kock iz izmeri 517 m² s proračunjenimi stroški Din 634.623-55.

Predvidena je pri vseh od I. do IV. navedenih cestah dvojna površinska prevlaka in sicer prva s katranom s pridakom mesfalta ali asfalta, druga s prameksom.

Kraljevska banska uprava je na upravičena, ako se izkaže potreba, v posameznih odsekih oddane proge uporabiti tudi kak tatji sistem, oziroma primerno spremeniti sedaj predvideni način površinske obravnave.

Načrti, proračuni, splošni in posebni pogoji so reflektantom na vpogled med uradnimi urami v I. odseku tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani, ter se lahko istotam kupijo po nabavni ceni.

Ponudniki lahko reflektirajo na vsa od I. do IV. navedena dela, ponudijo pa lahko tudi za posamezne od I. do IV. našteje ceste. V vsakem slučaju pa se mora za vsako progo predložiti ločeno oferto v obliki popusta na enotne cene vsakega posameznega uradnega proračuna.

Licitacija se bo vršila pri I. odseku tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani, Turjaški trg 1,

v ponedeljek dne 11. avgusta 1930. ob enajstih dopoldne.

S 100 Din kolekovane ponudbe je predložiti določenega dne med 10. in 11. uro v roke pred-

sednika licitacijske komisije in sicer v zapečateni kuverti z zunanjo oznako »Ponudba za ureditev cestišča z dvojno površinsko prevlakom na banovinski cesti.....ponudnika I. I.«

Pozneje dole ponudbe se ne bodo vpoštevale. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse gradbene pogoje ter mora položiti kavcijo, katere znaša ad I.: 108.000 Din, ad II.: 37.000 Din, ad III.: 46.000 Din, ad IV.: 64.000 Din za jugoslovanske, odnosno 212.000 Din, 74.000 Din, 92.000 Din in 128.000 Din za tuje državljane.

Kavcija se mora položiti pri banovinski blagajni v Ljubljani, Erjavčeva cesta 13 in sicer bodisi v gotovini, ali v državnih vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 88. zakona o državnem računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka B »pogodbe in nabave«. O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico, ki jo mora z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Obenem se mora vsak ponudnik izkazati z uverjenjem ministrstva za zgradbe, da se sme udeleževati javnih licitacij, in s potrdilom opremljenim s kolkom za 20 Din, da je plačal davke do vsote tega tekočega četrtletja; pooblaščenec pa mora predložiti poleg pooblastila, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Kraljevska banska uprava si pridržuje pravico, obseg razpisanih del po potrebi povečati ali zmanjšati, ne da bi smeli podjetniki zato zahtevati posebno odškodnino, nadalje oddati dela ne glede na višino ponujenih svot, kakor tudi odkloniti vse ponudbe brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po licitaciji.

V Ljubljani, dne 25. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

V. No. 4767—1930.

1751—2—1

Razglas o licitaciji

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje s tem, na podlagi člena 86. in 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1921. in njegovih izprememb odnosno dopolnitev, za ureditev dovozne ceste na kolodvor Bled-Jezero z betonskim tlakom

I. javno pismono oferto licitacijo

na dan 14. avgusta 1930. ob 11. uri v prostorih tehničnega oddelka banske uprave v Ljubljani. Istotam se dobivajo med uradnimi urami potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki proti plačilu napravni stroškov.

Podrobnosti tega razglašja so razvidne iz št. 46. »Jugoslovana« z dne 27. julija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 21. julija -930.

Št. V. 209/52.

1737—3—2

Razglas.

o prvi pismeni ofertalni licitaciji za izvršitev regulacijskih del na Muri v obmejnem pasu.

Kraljeva banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi člena 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu

z dne 6. marca 1910. in njegovih sprememb odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Muri v obmejnem pasu prvo javno pismono ofertalno licitacijo v skrajšanem roku na dan

20. avgusta 1930. ob enajstih v prostorih terenske tehnične sekcije za regulacijo Mure v Mariboru (Sresko načelstvo Maribor, l. breg.)

Načrti in proračuni so interesantom na razpolago med uradnimi mrmi v prostorih tehničnega oddelka v Ljubljani, Turjaški trg 1/II. nadstropje.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v procentih na cene uradno odmerjenega proračuna, ki znaša 1,889,454 dinarjev.

Zapečateni ponudbe, opremljene s kolkom za 100 Din (priloge s kolkom za 2 Din) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenec na dan licitacije z označbo »Ponudba za regulacijska dela na Muri 1930/31« od ponudnika N. N. neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldne. Na poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe, kakor tudi take, ki so došle po pošti ali brzojavno, se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje, ter mora položiti kavcijo: domačini 150.000 Din, tuji državljani 300.000 Din na blagajni Dravske finančne direkcije v Ljubljani bodisi v gotovini ali državnih vrednostnih papirjih, oziroma garantskih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86 zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24 pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »E« Pogodbe in nabave.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh davčnih plačil, ter potrdilo ministrstva za zgradbe, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Pooblaščenec morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Državna uprava si pridržuje pravico, oddati razpisano delo, ne oziraje se na višino ponujene vsote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti. Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 (šestdeset) dni po licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 22. julija 1930.

III. No. 12781.

Izkaz živalskih kužnih bolezni v območju Dravske banovine

po stanju z dne 25. julija 1930.

Opomba: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v v oklepajih.

Vranični prisad.

Dolnja Lendava: Dolnja Lendava (Trije mlini dvorec). Ptuj: Šikole (Šikole 4 dvorci). Ptuj-ska gora (Zgornja Podlož 2 dvorca).

Pasja steklina.

Dolnja Lendava: Beltinci (Beltinci 1 dvorec). Ptuj: Spuhlje (Spuhlje 1 dvorec). Krško: Kostanjevica (Orehovec 1 dvorec).

Svinjska kuga.

Kočevje: Kočevje (Mahovnik 4 dvorci), Ribnica (Goriča vas 2 dvorca), Lužarje (Ulaka 1 dvorec), Velike Lašče (Velike Lašče 1 dvorec). Krško: Cerklje (Gorica 1 dvorec). Laško: Trbovlje (Loka 4 dvorci, Gaberk 2 dvorca, in Trbovlje 4 dvorci). Maribor: Breg (Vukovski dol (Vukovski dol 1 dvorec). Novo mesto: Dvor (Podgozd 1 dvorec). Novo mesto (Novo mesto 1 dvorec). Ptuj: Breg (Draženci 1 dvorec), Sv. Lovrenc na Dravskem polju (Spodnje Pleterje 2 dvorca). Trgovci (Trgovci 5 dvorcev). Škofja Loka: Stara Loka (Virmaže 1 dvorec).

Svinjska rdečica.

Brežice: Zakot (Sv. Lenart in Zverinjak Iso 2 dvorca). Čabar: Plešče (Zamost 1 dvorec). Krško: Cerklje (Cerklje 5 dvorcev), Krško (Leskovec 2 dvorca), St. Rupert (St. Rupert 1 dvorec). Laško: Marija Gradec (Podvin 1 dvorec). Dol (Slatina 1 dvorec), Loka (Savna peč 1 dvorec), Trbovlje (Sv. Katarina 1 dvorec). Litija: Velika vas (Vrh Sv. Trojice 1 dvorec). Logatec: Rovte (Rovte in Prapretno brdo po 1 dvorec), Hotedersica 1 dvorec). Murska Sobota: Domanjšovci (Domanjšovci 1 dvorec), Ocinje (Ocinje 1 dvorec), Rogasovci (Rogasovci 1 dvorec), Murska Sobota (Murska Sobota 1 dvorec). Novo mesto: Dobriče (Dobrova 1 dvorec), Šmihel-Stopiče (Boričevo 1 dvorec), Velika Loka (Škovec 1 dvorec). Radovljica: Bled (Grad 1 dvorec), Ovišje (Srednja Dobrava 1 dvorec), Bohinjska Bistrica (Bohinjska Bistrica 1 dvorec). Kamnik: Ihan (Bišče 1 dvorec), Mekinje (Mekinje in Godič po 1 dvorec), Nevle (Poreber 1 dvorec), Radomlje (Radomlje 2 dvorca), Zgornji Tuhinj (Male hribovi 1 dvorec), Šmarje pri Jelšah: Sv. Peter na Medvedjem selu (Kačji dol 2 dvorca), Šmarje okolica (Korejno 3 dvorci).

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 26. julija 1930.

Po naredbi bana
veter. šef:
Paulin Alojzij.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 230—4/30—2

Razpis.

Odda se mesto pisarniškega uradnika pri okrajnem sodišču v Marenbergu, kakor tudi vsako drugo tako mesto, ki bi se izpraznilo tekom konkurza ali zaradi njega. Prosilci naj vložijo lastnoročno pisane in pravilno opremljene prošnje po službeni poti najkasneje

do 28. avgusta 1930.
pri podpisnem predsedništvu.

Predsedništvo okrajnega sodišča v Mariboru,
dne 24. julija 1930.

— Mogoče je tudi, je nadaljeval Brotteaux, da Vendée-ja ostane na konju in da se zopet ustanovi vlada popov na gričih razvalin in kupih trupel. Ne morete si misliti, draga prijateljica, kakšno gospodstvo ima še duhovščina nad veliko večino muš... Reči sem hotel »duš«, jeziki se mi je zapletel. Najbolj verjetno pa je po moji sodbi, da revolucionarni tribunal sam privede režim, ki ga je vpeljal, do padca: preveč glav ogroža. Tisti, ki se ga bojé, je brez števila; združili se bodo, in da ga vržejo, bodo vrgli režim. Zdi se mi, da ste dali mladega Camelina imenovati pri tem pravosodstvu. Camelin je krepoten: on bo strašen. Čim bolj razmišljam, ljuba prijateljica, tembolj se mi zdi, da bo ta tribunal, ki je bil ustanovljen, da reši Republiko, njena poguba. Konvent je hotel imeti, kakor kraljestvo, svoje Velike Dni, svojo vneto Zbornico, ter poskrbeti za svojo varnost z uradništvom, ki ga sam imenuje in ki je od njega trajno odvisno. Toda kako daleč zaostajajo Veliki Dnevi Konventa za Velikimi dnevi monarhije, in koliko manj politična je njegova vnetja Zbornica kakor zbornica Ludovika XIV.! V revolucionarnem Tribunalu vlada čut

1 Original ima besedno igro »des ânes« (= oslov... »des ânes« (= duš); slov. »muša« (iz ital.) pomeni »oslica«; op. prev.

nizkotne pravice in zoprne enakosti, ki ga bo kmalu osovražil in osmešil ter se vsakomur zastudil. Ali veste, Ludovika, da je včeraj ta tribunal, ki danes ali jutri pokliče na zatožno klop francosko kraljico in enaindvajset zakonodavcev, obsodil neko služkinjo, ki je zagrešila zločin, da je zaklicala: »Živel kralj!« v zli nameri in z mislijo, da ugonobi Republiko? Naši sodniki, vsi v črnem perju, delajo v slogu tistega Viljema Shakespearea, ki ga Angleži tako čislajo, in ki vpleta v najbolj tragične prizore svojega gledališča kosmate šale.

— Kako pa z ljubeznijo, Mavricij? je vprašala granjanka, imate še vedno srečo?

— Na žalost, je odvrnil Brotteaux, letajo golobice v beli golobnjak in ne sedajo več na stolp v razvalinah.

— Nič se niste izpremenili... Na svidenje, prijatelj!

Tisti večer se je bil napotil dragonec Henry k gospe Rochemaure-ovi, ne da bi ga bila povabila, in jo je dobil pri tem, ko je zapirala neko pismo, na katerem je čital naslov državljana Rauline-a v Vernonu. Vedel je, da je to pismo namenjeno na Angleško. Rauline je prejemal po poštnem slu pisma gospe Rochemaure-ove ter jih odpravljaval v Dieppe po neki ženski, ki je kupčevala s svežimi morskimi ribami. Lastnik neke banke jih je predajal angleški ladji, ki je križarila ob bregu, neki emigrant g. d'Expilly, jih je prejemal v Londonu ter jih soobčeval, ako se mu je zdelo koristno, kabinetu v Saint Jamesu.

Henry je bil mlad in lep: sam Abil ni družil tolikšne ljubkosti s tolikšno silo, kadar si je nadel orožje, ki mu ga je podajal Uliks. Toda državljanka Rochemaure-ova, nekoč dovtetna za čare mladega junaka Ko-

mune, je odvrčala od njega svoje poglede in svojo misel, odkar je bila opozorjena, da bi jo utegnil ta mladi vojak spraviti v neprimliko in jo celo pogubiti, ker so ga ovadili jakobincem češ, da je prenapet. Henry je čutil, da morda ne bi presegalo njegovih moči, da ne bi več ljubil gospe Rochemaure-ove, ampak ni mu bilo všeč, da ga več ne odlikuje. Računal je nanjo, da bi mogel zmagovati izvestne izdatke, ki so bili potrebni v službi Republike. Pri mislih na skrajnosti, ki morejo vanje zabresti ženske, in kako naglo preidejo od najbolj vroče ljubezni do najhladnejše brezčutnosti in kako lahko jim je žrtvovati, kar so ljubile, in pogubiti, kar so oboževale — pri teh mislih se mu je vzbudila sumnja, da bi mogla ta očarljiva Ludovika nekoč spraviti v ječo, da se ga iznebi. Razzodnost mu je svetovala, naj si zopet pridobi to izgubljeno krasotico. In zato se je za ta svoj poset oborožil z vsemi svojimi čari. Bližal se ji je, se umikal in zopet bližal, se je dotikal ter se ji izmikal po vseh baletnih pravilih zapeljevanja. Nato se je vrgel v naslonjač ter ji s svojim neodoljivim glasom, s tistim svojim glasom, ki je govoril do srca, hvalil prirodo in samoto ter ji z globokim vzdihom predlagal sprehod v Ermenonville.

Medtem je ona izvabila nekaj akordov iz harfe ter se ozirala naokoli z izrazom nestrpnosti in dolgega časa. Hipoma se je Henry mrko in odločno vzravnaval ter ji naznanil, da odhaja k vojski in da čez nekaj dni pred Maubeuge-om.

Ne kažo ne dvoma ne iznenadenja mu je z odobravanjem pokimala z glavo.

— Ali mi častitate k temu sklepu?

— Čestitam vam.